

Gruppförsäkringsvillkor Egendom

Gäller från och med 1.1.2020

Innehåll

R1	Allmänna avtalsvillkor.....	1	R13	Sökande av ändring i Fennias beslut (8 §, 68 § och 74 §).....	8
R2	Lämnande av uppgifter innan försäkringsavtal ingås.....	2	R14	Fennias regressrätt vid skadeförsäkring (75 §).....	8
R3	Inträdande av Fennias ansvar och försäkringsavtalets giltighetstid.....	3	R15	Fennias regressrätt vid personförsäkring (75 §).....	9
R4	Försäkringspremie.....	3	R16	Ändring av försäkringsavtalet.....	9
R5	Lämnande av information under avtalets giltighetstid.....	4	R17	Försäkringsavtalets upphörande.....	10
R6	Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada.....	5	R18	Tredje mans rätt vid skadeförsäkring.....	11
R7	Framkallande av försäkringsfall.....	5	R19	Lag som tillämpas.....	11
R8	Identifikation vid skadeförsäkring (33 §).....	6	R20	Gemensamma villkorspunkter för försäkringar för byggnader och lösören.....	11
R9	Otillräknelighet, nödläge och begränsning av ansvar.....	6	R21	Omfattande hemförsäkring.....	17
R10	Förmånstagarförordnande vid personförsäkring.....	6	R22	Bashemförsäkring.....	18
R11	Ersättningsförfarande.....	7	R23	Brandförsäkring.....	21
R12	Över- och underförsäkring vid skadeförsäkring.....	7	R400	Ansvarsförsäkring för privatperson.....	21
			R500	Rättsskyddsförsäkring för privatperson.....	24

R1 Allmänna avtalsvillkor

LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL OCH GRUPPFÖRSÄKRING (3 § och 4 §)

Enligt lagen om försäkringsavtal (543/1994) tillämpas en del av lagens bestämmelser på gruppförsäkringar. Dessa bestämmelser räknas upp i 4 § i lagen. Enligt dessa bestämmelser, försäkringsbrevet, de allmänna avtalsvillkoren och person- och skadeförsäkringsvillkoren fastställs rättigheterna och skyldigheterna mellan den försäkrade, någon annan som är berättigad till försäkringserättning och Fennia. För dessa parter är de bestämmelser som rör gruppförsäkring i lagen om försäkringsavtal tvingande lagstiftning.

Bestämmelserna som rör gruppförsäkring i lagen om försäkringsavtal är inte tvingande utan dispositiva gentemot försäkringstagaren. Därför kan man när det gäller försäkringstagaren avvika från dem i försäkringsvillkoren och försäkringsbrevet.

Med de paragrafhänvisningarna inom parentes vid rubrikerna i de allmänna avtalsvillkoren hänvisas det till lagen om försäkringsavtal endast till den del som den enligt 4 § gäller dem som omfattas av det tvingande skyddet enligt lagen eller om man vill att den också ska gälla försäkringstagaren. Om det i en rubrik i en villkorspunkt som gäller försäkringstagaren finns en paragrafhänvisning inom parentes till lagen om försäkringsavtal, men villkorspunkten avviker från lagen gentemot försäkringstagaren, tillämpas för dennas del endast avtalsvillkoret. Om det inom parentes i rubriken i de allmänna avtalsvillkoren eller i de allmänna avtalsvillkoren inte i övrigt hänvisas till lagen om försäkringsavtal, tillämpas inte lagen utöver villkorspunkten eller villkoren.

Egendoms-, resgods-, ansvars- och rättsskyddsförsäkringar är skadeförsäkringar som avses i lagen om försäkringsavtal. Olycksfallsförsäkringar, Företagets sjukdomsskyddsförsäkring och resenärförsäkringar är personförsäkringar. På dem tillämpas dessa försäkringsvillkor och lagen om försäkringsavtal.

R1.1 Vissa centrala begrepp (2 §)

En **gruppförsäkring** är en försäkring där de försäkrade är de gruppmedlemmar som anges i avtalet om att teckna en försäkring och som anges i försäkringsbrevet och där försäkringstagaren ansvarar för gruppens försäkringspremier.

En **försäkringstagare** (gruppförsäkringstagare) är den som har ingått ett försäkringsavtal med Fennia.

En **försäkrad** är den till vars förmån skadeförsäkringen gäller eller den som är föremål för personförsäkringen.

Med **försäkringstid** avses personförsäkringens längsta möjliga giltighetstid, som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren.

En **försäkringsperiod** är försäkringens avtalade giltighetstid, som anges i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortgår en avtalad försäkringsperiod i taget, om inte någondera avtalsparten säger upp avtalet. En tidsbestämd försäkring upphör utan uppsägning vid utgången av försäkringsperioden.

Försäkringspremien består av försäkringens riskpremie.

En **premieperiod** är den tidsperiod för vilken försäkringspremien enligt avtal ska betalas med regelbundna mellanrum.

Ett **försäkringsfall** är den händelse på grund av vilken ersättning betalas ut från försäkringen.

En **säkerhetsföreskrift** är den skyldighet som ålagts av Fennia i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller annars skriftligen att följa en bestämmelse om avväjning eller begränsning av en skada.

En **förmånstagare** är en person som försäkringstagaren förordnat och som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade har rätt till ersättning.

Ett **försäkringsobjekt** är den försäkrade egendom som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren.

Självrisk anges i försäkringsbrevet.

En **personförsäkring** är en försäkring där försäkringsobjektet är en fysisk person.

En **skadeförsäkring** är en försäkring som tecknas för att ersätta den förlust som uppstår till följd av en sakskada, skadeståndsskyldighet eller en annan förmögenhetsskada.

Försäkringsavtalets centrala innehåll definieras i försäkringsbrevet och i försäkringsvillkoren.

R2 Lämnande av information innan försäkringsavtal ingås

R2.1 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt vid skadeförsäkring (22 §, 23 § och 34 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på sådana frågor som Fennia ställer som kan ha betydelse för bedömningen av Fennias ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom

under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera de upplysningar som han eller hon gav Fennia och som han eller hon konstaterade vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade i samband med att han eller hon uppfyllde ovannämnda plikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för Fennia. Om den försäkrade i samband med att han eller hon uppfyllde plikten i fråga har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet för hans eller hennes del inte bindande för Fennia. Fennia har rätt att behålla de betalda premierna även om försäkringen upphör helt eller upphör att gälla för den försäkrades del.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaksamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse det har haft för skadans uppkomst att försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgifter. Dessutom beaktas försäkringstagarens och den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes oaksamhet och omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sänks. Mindre avvikelser mellan lämnade uppgifter och riktiga och fullständiga uppgifter ger dock inte rätt till sänkning av ersättningen.

R2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt vid personförsäkring (22 § och 24 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på sådana frågor som Fennia ställer som kan ha betydelse för bedömningen av Fennias ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera de upplysningar som han eller hon gav Fennia och som han eller hon konstaterade vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren i samband med att han eller hon uppfyllde ovannämnda plikt har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet inte bindande för Fennia. Om den försäkrade i samband med att han eller hon uppfyllde plikten i fråga har förfarit svikligt, är försäkringsavtalet för hans eller hennes del inte bindande för Fennia. Fennia har rätt att behålla de betalda premierna även om försäkringen upphör helt eller upphör att gälla för den försäkrades del.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaksamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt och Fennia överhuvudtaget inte skulle ha beviljat en försäkring eller om den försäkrade inte skulle ha godkänts som försäkringsobjekt i det fall att bolaget hade fått korrekta och fullständiga svar, är Fennia fritt från ansvar gentemot försäkringstagaren. Om Fennia hade beviljat försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas Fennias ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om ovannämnda påföljder av upplysningsplikten blir uppenbart oskäliga för den som är berättigad till försäkringsersättning, kan påföljderna jämkas. En försäkringstagare som är förmånstagare har inte rätt till jämkning.

R3 Inträdande av Fennias ansvar och försäkringsavtalets giltighetstid

R3.1 Inträdande av Fennias ansvar

Fennias ansvar börjar tidigast när Fennia eller försäkringstagaren ger eller skickar ett godkännande, undertecknat svar på den andra avtalspartens anbud, om inte en annan begynnelsepunkt skriftligen avtalats mellan försäkringstagaren och Fennia. Ansvaret gentemot den försäkrade börjar vid den tidpunkt som han eller hon inleder arbete hos arbetsgivaren eller när han eller hon börjar omfattas av den grupp av försäkrade som försäkringstagaren och Fennia avtalat om, om inte en annan tidpunkt skriftligen avtalats mellan försäkringstagaren och Fennia.

Om Fennia och försäkringstagaren dessutom skriftligen avtalat om att den som ingår i gruppen ska lämna in en undertecknad hälsodeklaration till Fennia, förutsätts det att hälsodeklarationen godkänns innan ansvaret kan börja. Om Fennia godkänner hälsodeklarationen, börjar ansvaret gentemot den försäkrade vid den tidpunkt när den undertecknade hälsodeklarationen kom till Fennia. Fennia kommer inte att förhindra tillträde till försäkringskyddet med anledning av att en person råkat ut för ett försäkringsfall eller att hans eller hennes hälsotillstånd försämrats efter att den undertecknade hälsodeklarationen kom till Fennia. Om det inte finns någon redogörelse för vilken tid på dygnet svaret på anbudet eller deklARATIONEN som Fennia begärt har givits, anses detta ha skett kl. 24.00.

Fennias ansvar börjar dock inte förrän premien för denna grupp-försäkring har betalats om den försäkringsökande inte senast på förfalldagen har betalat premierna för andra försäkringar som han eller hon har tecknat hos Fennia.

R3.2 Försäkringsavtalets giltighet vid skadeförsäkring

Efter den första försäkringsperiodens utgång gäller försäkringsavtalet en avtalad försäkringsperiod i taget, om försäkringstagaren eller Fennia inte säger upp avtalet. Försäkringsavtalet eller dess försäkringsskydd för den försäkrade kan också upphöra till följd av de orsaker som anges nedan i punkterna R4.2 och R17. Den försäkrades försäkringsskydd upphör även när uppsägningstiden enligt anställningsavtalet går ut, om inte annat avtalats, eller när han eller hon inte längre hör till den försäkrade grupp som anges i försäkringsbrevet och som försäkringstagaren och Fennia avtalat om.

R3.3 Försäkringsavtalets giltighet vid personförsäkring

Efter den första premieperiodens utgång gäller försäkringsavtalet en avtalad premieperiod i taget, om försäkringstagaren eller Fennia inte säger upp avtalet. Försäkringsavtalet eller dess försäkringsskydd för den försäkrade kan också upphöra till följd av de orsaker som anges nedan i punkterna R4.2 och R17. Den försäkrades försäkringsskydd upphör även när uppsägningstiden enligt anställningsavtalet går ut, om inte annat avtalats, eller när han eller hon inte längre hör till den försäkrade grupp som anges i försäkringsbrevet och som försäkringstagaren och Fennia avtalat om.

Den försäkrades försäkringsskydd upphör alltid senast vid utgången av den försäkringstid som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren.

R4 Försäkringspremie

R4.1 Premiebetalning

Försäkringspremien ska betalas inom en månad från det att Fennia skickade ett betalningskrav till försäkringstagaren. Den första premien behöver emellertid inte betalas förrän Fennias ansvar börjar, och senare premier behöver inte betalas före ingången av den avtalade premieperioden eller försäkringsperioden.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker samtliga Fennias premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska betalas av med det belopp han eller hon betalar.

R4.2 Förсенad premiebetalning

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom den tid som anges i punkt R4.1, har Fennia rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsskedet skickades.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningstidens utgång, upphör försäkringen dock inte när uppsägningstiden löper ut.

Om premien inte betalas inom den utsatta tid som anges i punkt R4.1, ska dröjsmålsränta betalas enligt räntelagen för dröjsmålstiden. Om betalningen försenas tar Fennia ut en avgift för betalningspåminnelse. Påminnelseavgiften fastställs enligt lagen om indrivning av fordringar.

R4.3 Betalning av försenad premie vid skade- och personförsäkring

Om försäkringstagaren betalar premien efter det att försäkringen har upphört att gälla, börjar Fennias ansvar dagen efter det att premien betalades. Försäkringen gäller då till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden eller vid personförsäkring till utgången av premieperioden, räknat från det att försäkringen trädde i kraft på nytt.

Om Fennia inte vill återuppliva en försäkring som har upphört att gälla eller vägrar att ta emot premien, meddelar Fennia försäkringstagaren om detta inom 30 dagar efter att premien betalats.

R4.4 Återbetalning av premie när avtalet upphör

Om försäkringen upphör tidigare än vad som avtalats, har Fennia rätt till premien bara för den tid under vilken dess ansvar gällde. Återstoden av den redan betalda premien återbetalas till försäkringstagaren. Försäkringspremien återbetalas emellertid inte om det i ärendet har förfarit bedrägligt i situationer som avses i punkterna R2.1 och R2.2.

Fennia återbetalar till försäkringstagaren den del av premien som hänför sig till den tid som överskrider det antal dagar som försäkringen har varit giltig.

Som expeditionsavgift tas 10 procent ut av den återbetalningspliktiga premien, dock högst 16 euro.

Premien återbetalas dock inte separat, om det belopp som ska återbetalas är mindre än 8 euro.

R 4.5 Preskription av premiefordran

En försäkringsgivare som inte lagligen söker betalning av en premie inom tre år efter att den förföll till betalning förlorar sin rätt till den.

R5 Lämnande av information under avtalets giltighetstid

R5.1 Fennias informationsplikt gentemot försäkringstagare

Efter det att försäkringsavtalet ingås ger Fennia ett försäkringsbrev och försäkringsvillkor till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar Fennia försäkringstagaren årligen uppgifter om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter som rör försäkringen och som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren.

Felaktiga, bristfälliga eller vilseledande uppgifter, som Fennia eller dess representant gett till försäkringstagaren efter ett inträffat försäkringsfall, om kommande ersättningar är inte bindande för Fennia.

F5.2 Fennias informationsplikt gentemot försäkrade (76 §)

Om det i ett gruppförsäkringsavtal föreskrivs att Fennia ska föra en förteckning över de försäkrade som omfattas av gruppförsäkringen, ska Fennia när gruppförsäkringen träder i kraft och därefter med skäliga mellanrum informera de försäkrade om försäkringsskyddets omfattning, om väsentliga begränsningar av försäkringsskyddet, om de försäkrades skyldigheter enligt försäkringsavtalet samt om på vilket sätt försäkringens giltighet är beroende av att de försäkrade hör till en sådan grupp som anges i gruppförsäkringsavtalet. Om det inte förs någon förteckning över de försäkrade, ska de informeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till förhållandena.

Om Fennia eller dess representant har underlåtit att ge den försäkrade behövlig information om försäkringen eller har lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringen gälla till förmån för den försäkrade med det innehåll som han eller hon hade skäl att sluta sig till utifrån den information han eller hon hade fått. Detta gäller dock inte uppgifter som Fennia eller dess representant har gett om en kommande ersättning efter ett inträffat försäkringsfall.

R5.3 Den försäkrades meddelanden (78 §)

Om Fennia och den som tecknat gruppförsäkringen har kommit överens om att den försäkrade ska ge den som tecknat gruppförsäkringen ett meddelande om försäkringen och om den försäkrade har förfarit på detta sätt, får Fennia inte åberopa att det inte fått meddelandet. Detta tillämpas dock inte om den försäkrade hade grundad anledning att förmoda att meddelandet inte lämnas till försäkringsgivaren.

R5.4 Försäkringstagarens upplysningsplikt om riskökning vid skadeförsäkring (26 § och 34 §)

Försäkringstagaren ska underrätta Fennia om det under försäkringsperioden i de förhållanden som uppgavs när försäkrings-

avtalet ingicks eller om det i de omständigheter som anges i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Fennia inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks. Försäkringstagaren ska meddela Fennia om en sådan förändring senast en månad efter att försäkringstagaren fick det första försäkringsbrevet efter förändringen. I försäkringsbrevet påminner Fennia försäkringstagaren om denna upplysningsplikt.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har underlåtit att underrätta om riskökningen, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse den förändrade risksökande omständigheten har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas försäkringstagarens uppsåt eller arten av försäkringstagarens oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sänks. Mindre avvikelser mellan lämnade uppgifter och riktiga och fullständiga uppgifter ger dock inte rätt till sänkning av ersättningen.

R5.5 Försäkringstagarens upplysningsplikt om riskökning vid personförsäkring (27 §)

Försäkringstagaren ska underrätta Fennia om det i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av Fennias ansvar har skett förändringar som innebär riskökning, t.ex. i fråga om den försäkrades yrke, fritidsintressen eller boningsort. Fennia ska underrättas om en sådan förändring senast en månad efter det att försäkringstagaren fick det första försäkringsbrevet efter förändringen. En förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. I försäkringsbrevet påminner Fennia försäkringstagaren om upplysningsplikten.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har underlåtit att underrätta om ovannämnda riskökning och Fennia på grund av de förändrade omständigheterna inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är Fennia fritt från ansvar. Om Fennia hade fortsatt försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig Fennias ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om ovannämnda påföljder av försummelse av upplysningsplikten blir uppenbart oskäliga för den försäkrade eller för någon annan som är berättigad till försäkring ersättning än för försäkringstagaren, kan påföljderna jämkas.

R5.6 Meddelande om att en gruppförsäkring upphör (77 §)

Om en gruppförsäkring upphör på grund av åtgärder som vidtagits av Fennia eller den som tecknat gruppförsäkringen, ska Fennia om det fört en sådan förteckning över de försäkrade som avses i 76 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal skicka ett meddelande till de försäkrade om att försäkringen upphört. Om det inte förs någon förteckning över de försäkrade, ska Fennia underrätta dem på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till förhållandena om att försäkringen upphör. Försäkringen upphör för den försäkrade en månad efter att Fennia skickade meddelandet eller underrättade om upphörandet.

R6 Skyldighet att förhindra och begränsa uppkomst av skada

R 6.1 Skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Den försäkrade ska följa säkerhetsföreskrifterna i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren eller andra skriftliga säkerhetsföreskrifter. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Vid bedömning av om ersättningen ska sänkas eller förvägras, beaktas vilken betydelse försummelsen att inte följa säkerhetsföreskrifterna har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

R 6.1.1 Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring sänks eller förvägras ersättning inte på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Ersättningen kan dock sänkas eller förvägras om den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har underlåtit att följa en säkerhetsföreskrift eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen.

Om den försäkrade har underlåtit att följa en säkerhetsföreskrift av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs har befunnits vara insolvent.

R 6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa skada (Räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

Vid ett inträffat eller omedelbart hotande försäkringsfall ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja eller begränsa en skada. Om skadan har orsakats av utomstående, ska den försäkrade vidta åtgärder som är nödvändiga för att bevara Fennias rätt gentemot skadevällaren.

Den försäkrade ska till exempel försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har orsakats genom en straffbar gärning, ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheten och i rätten yrka straff för gärningsmännen, om Fennias intresse så kräver. Den försäkrade ska också i övrigt följa föreskrifterna som Fennia har gett för avvärjning och begränsning av skador.

Fennia ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av ovan nämnda räddningsplikt, även om försäkringsbeloppet därigenom överskrids.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin ovan avsedda räddningsplikt, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av hans eller hennes oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

R 6.2.1 Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring sänks eller förvägras ersättning inte på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Ersättningen kan dock sänkas eller förvägras om den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat sin räddningsplikt eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försummelsen, utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs har befunnits vara insolvent.

R7 Framkallande av försäkringsfall

R 7.1 Framkallande av försäkringsfall vid skadeförsäkring (30 § och 34 §)

Fennia är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet, eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Vid bedömningen av om ersättningen ska sänkas eller förvägras i ovan nämnda fall, beaktas vilken betydelse den försäkrades handlande har haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller arten av den försäkrades oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

R 7.1.1 Ansvarsförsäkring

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades användning av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet, utbetalar Fennia dock från ansvarsförsäkringen till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen personen inte har lyckats driva in av den försäkrade som vid utsökning eller konkurs har befunnits vara insolvent.

R7.2 Framkallande av försäkringsfall vid personförsäkring (28 §)

Fennia är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet, kan Fennias ansvar minskas enligt vad som anses skäligt med beaktande av omständigheterna.

R 7.3 Försäkringsfall som har framkallats av den som är berättigad till försäkringsersättning vid personförsäkring (29 §)

Om någon annan person, som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade, uppsåtligt har framkallat ett försäkringsfall, är Fennia fritt från ansvar gentemot personen i fråga.

Om en person har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller i ett sådant sinnestillstånd att han eller hon inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan han eller hon få försäkringsersättning eller en del av den bara om detta anses skäligt med beaktande av omständigheterna under vilka försäkringsfallet framkallades.

Om den försäkrade har avlidit, ska den del av försäkringsersättningen som inte utbetalas till den eller dem som har framkallat försäkringsfallet utbetalas till de övriga ersättningsberättigade.

R8 Identifikation vid skadeförsäkring (33 §)

Det som tidigare sagts om den försäkrade, när det är fråga om framkallande av försäkringsfall, att följa säkerhetsföreskrifter eller om räddningsplikt, tillämpas på motsvarande sätt på en person som

- med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg
- tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom
- bor i ett gemensamt hushåll med den försäkrade och använder den försäkrade egendomen tillsammans med den försäkrade.

Det som ovan sägs om den försäkrade när det är fråga om att följa säkerhetsföreskrifter tillämpas på motsvarande sätt på den person som på grund av ett anställnings- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska se till att säkerhetsföreskrifter följs.

R9 Otillräknelighet, nödläge och begränsning av ansvar

R9.1 Otillräknelighet och nödläge vid skadeförsäkring (36 §)

Fennia får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa ovan nämnda punkter R6 och R7 om den försäkrade när han eller hon framkallade försäkringsfallet eller försummade att följa en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var under 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han eller hon inte hade kunnat dömas till straff för brott.

Fennia får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkter R5, R6 eller R7 om den försäkrade när han eller hon framkallade riskökningen eller försäkringsfallet eller försummade att följa säkerhetsföreskriften eller räddningsplikten handlade i syfte att hindra en person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Det som i denna punkt sägs om den försäkrade tillämpas också på den som enligt punkt R8 jämföras med den försäkrade.

R9.2 Otillräknelighet och nödläge vid personförsäkring (36 §)

Fennia får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa ovan nämnda punkt R7 om den försäkrade när han eller hon framkallade försäkringsfallet var under 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han eller hon inte hade kunnat dömas till straff för brott.

Fennia får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkter R5 och R7 om den försäkrade när han eller hon framkallade riskökningen eller försäkringsfallet handlade i syfte att hindra en person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

R9.3 Begränsning av ansvar i vissa fall till följd av sjukdom och skada (37 §)

I försäkringsvillkoren eller försäkringsbrevet kan försäkringsgivarens ansvar i fråga om följder av en sjukdom eller skada som ersätts från försäkringen begränsas på grund av att sjukdomen eller skadan redan existerade när ansökan om försäkringen gjordes, endast om

- begränsningen bygger på sådana uppgifter om den försäkrades hälsotillstånd som försäkringsgivaren skaffat innan försäkringen beviljades
- begränsningen beror på försäkringens art eller någon annan särskild orsak.

R10 Förmånstagarförordnande vid personförsäkring

R10.1 Förmånstagarare (47 §)

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person (förmånstagarare) som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade har rätt till den utbetalda försäkringsersättningen. Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet om ett försäkringsfall där förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om det finns ett giltigt förmånstagarförordnande, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans eller hennes dödsbo. Försäkringsersättningen ingår i den försäkrades dödsbo om det inte finns något förmånstagarförordnande och om det i försäkringsvillkoren inte har angetts att ersättningen ska betalas ut till försäkringstagaren.

R10.2 Förmånstagarförordnandets form (48 §)

Ett förmånstagarförordnande eller ett återkallande eller en ändring av det är inte giltigt om Fennia inte skriftligen har underrättats om ärendet.

R10.3 Förmånstagarförordnandets upphörande (49 §)

Ett förmånstagarförordnande förfaller om den namngivna förmånstagararen avlider före det försäkringsfall där förordnandet är avsett att tillämpas. Om det finns flera namngivna förmånstagarare, gäller förordnandet för de övrigas del.

Efter det att ett försäkringsfall har inträffat ska ersättning utbetalas till de efterlevande förmånstagararna också till den del ersättningen skulle ha betalats ut till en tidigare avliden förmånstagarare, om försäkringstagaren inte bestämmer något annat.

R10.4 Tolkning av förmånstagarförordnande (50 §)

Om ingen namngiven person har förordnats till förmånstagarare ska, om inte något annat följer av förordnandet eller förhållandena, följande beaktas:

1. Om försäkringstagarens make eller maka har förordnats till förmånstagarare, gäller förordnandet till förmån för den som försäkringstagaren var gift med vid sin död. Detta gäller dock inte om makarnas äktenskapsskillnadsärende hade inletts vid försäkringstagarens död eller om makarna dömts till hemskillnad, som inte hade förfallit vid försäkringstagarens död.
2. Om försäkringstagarens barn har förordnats till förmånstagarare, gäller förordnandet till förmån för försäkringstagarens bröstarvingar som avses i ärvdabalken (40/1965). Försäkringsersättningen ska delas mellan bröstarvingarna enligt vad som föreskrivs i ärvdabalken om deras rätt till arv.
3. Om försäkringstagarens make eller maka och barn har förordnats till förmånstagarare, gäller förordnandet till förmån för maken som anges i punkt 1 och barnen som anges i punkt 2. Om försäkringstagaren inte har någon make eller maka, tillfaller försäkringsersättningen uteslutande bröstarvingarna. Om försäkringstagaren inte har några bröstarvingar, tillfaller

försäkringsersättningen uteslutande maken eller maken. Om försäkringsersättningen ska delas mellan maken eller maken och bröstarvingarna, får maken eller maken och bröstarvingarna hälften var av försäkringsersättningen.

- Om försäkringstagarens anhöriga har förordnats till förmånsstagare, gäller förordnandet till förmån för maken eller maken som anges i punkt 1 och de arvingar som avses i ärvdabalken. Om försäkringstagaren inte har några bröstarvingar, tillfaller försäkringsersättningen dock uteslutande maken eller maken. Om försäkringstagaren inte har någon make eller maka, tillfaller försäkringsersättningen uteslutande arvingarna. Den försäkringsersättning som tillfaller arvingarna ska delas så som föreskrivs i ärvdabalken om deras rätt till arv.

Vad som ovan sägs om försäkringstagaren gäller på motsvarande sätt den försäkrade, om han eller hon är någon annan än försäkringstagaren.

R11 Ersättningsförfarande

R11.1 Den ersättningssökandes skyldigheter (69 §, 70 § och 72 §)

Den ersättningssökande ska till Fennia överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för att reda ut Fennias ansvar. Sådana handlingar och uppgifter är till exempel de med hjälp av vilka man kan konstatera om ett försäkringsfall har inträffat, hur stor skadan är och vem ersättningen ska betalas ut till. Den ersättningssökande är skyldig att skaffa de uppgifter som han eller hon bäst får tillgång till, dock med beaktande också av Fennias möjligheter att skaffa uppgifter.

Vid skadeförsäkring ska den ersättningssökande omedelbart efter det att skadan uppdragats ge Fennia tillfälle att inspektera skadan. Detta ska ske före röjnings-, rivnings-, reparationsåtgärder eller andra sådana åtgärder som kan hindra Fennia från att genom inspektion reda ut orsaken till skadan och dess storlek. Den försäkrade är dock skyldig att vidta sådana åtgärder som avses i punkt R6.2 (Räddningsplikt) i de allmänna avtalsvillkoren.

En förare av ett motordrivet fordon ska om möjligt, enligt bestämmelserna om vägtrafik, delta i utredningen av skadan på skadeplassen samt medverka till att klargöra den verkliga skadeorsaken och till utredningen av vem som är skadevällare.

Fennia är inte skyldigt att betala ut ersättning förrän det har fått ovannämnda uppgifter.

Om den ersättningssökande efter ett inträffat försäkringsfall svikligen har lämnat Fennia oriktiga eller bristfälliga uppgifter, som är av betydelse för bedömning av Fennias ansvar, kan ersättningen sänkas eller förvägras enligt vad som anses skäligt med beaktande av omständigheterna.

R11.2 Preskription av ersättningsrätt (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Fennia skriftligen eller elektroniskt inom ett år från det att den ersättningssökande fick kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och den skadepåföljd som försäkringsfallet orsakade. Ett ersättningsanspråk ska i varje fall läggas fram inom tio år efter försäkringsfallet eller, om försäkringen har tecknats för personsador eller skadeståndsskyldighet, efter det att skadepåföljden uppkom. En anmälan om ett försäkringsfall jämföras med framläggande av ett ersättningsanspråk. Om ett ersättningsanspråk inte läggs fram inom den fastställda tiden, förlorar den ersättningssökande sin rätt till ersättning.

R11.3 Fennias skyldigheter (8 §, 68 § och 70 §)

Efter ett inträffat försäkringsfall ger Fennia den ersättningssökande, till exempel den försäkrade, förmånstagaren och vid ansvarsförsäkring den skadelidande i fall som avses i punkt R18.4, information om försäkringens innehåll och om förfarandet vid sökande av ersättning. Förhandsuppgifter som den ersättningssökande eventuellt har fått om den kommande ersättningen, ersättningsbeloppet eller sättet att betala ut ersättningen inverkar inte på prestationsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Till följd av försäkringsfallet betalar Fennia ut ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddelar utan dröjsmål att ersättning inte betalas ut. Detta ska ske senast en månad efter det att bolaget fick de handlingar, uppgifter och redogörelser som anges i punkt R11.1 och som behövs för utredningen av Fennias ansvar. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, betalar Fennia dock ut den ostridiga delen av ersättningen inom ovannämnda tid.

Vid ersättningsbeslut som gäller ansvarsförsäkring underrättar Fennia också den skadelidande.

Fennia underrättar förmyndarnämnden i en omyndigs hemkommun om en försäkringsersättning som betalas ut till den omyndige gäller annat än ersättning för kostnader eller förlust av förmögenhet och om ersättningens totala belopp är större än 1 000 euro. Anmälan görs till exempel om den **dagpenning, menersättning och dödsfallssumma** som betalas ut från försäkringen. Med omyndig person avses till exempel personer under 18 år.

För försenad ersättning betalar Fennia dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982).

R11.4 Kvitting

Från ersättningen kan obetalda förfallna försäkringspremier och Fennias övriga förfallna fordringar dras av enligt de allmänna förutsättningarna för kvitning.

R11.5 Betalning till fel person (71 §)

Om Fennia betalar ut en försäkringsersättning till en annan än den som har rätt till försäkringsersättningen, har Fennia dock fullgjort sin förpliktelse om det vid betalningen följt den omsorg som förhållandena kräver.

R11.6 Utmätning vid olycksfallsförsäkring och sjukförsäkring (55 §)

Kostnadsersättningar som har betalats ut från en olycksfallsförsäkring eller en sjukförsäkring får inte utmätas.

R12 Över- och underförsäkring vid skadeförsäkring

R12.1 Överförsäkring och berikandeförbud vid skadeförsäkring (57 §)

En egendom eller ett intresse har överförsäkrats om försäkringsbeloppet som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Vid ersättning för överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse till följd av ett försäkringsfall ersätter Fennia inte ett högre belopp än vad som behövs för att täcka skadan. Om

försäkringsbeloppet väsentligt grundar sig på Fennias eller dess representants värdering, betalas ersättningen ut enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligt lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

R12.2 Underförsäkring vid skadeförsäkring (58 §)

En egendom eller ett intresse har underförsäkrats om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Vid ersättning för underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse till följd av ett försäkringsfall ersätter Fennia bara en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet väsentligt grundar sig på Fennias eller dess representants värdering, betalas ersättningen ut enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

R13 Sökande av ändring i Fennias beslut (8 §, 68 § och 74 §)

Försäkringstagaren, den försäkrade, förmånstagaren, vid ansvarsförsäkring den skadelidande eller någon annan ersättningsökande har olika möjligheter till sitt förfogande för att få Fennias beslut, som inverkar på hans eller hennes ställning, ändrat. Han eller hon har rätt att väcka talan mot Fennia. Före det kan han eller hon be Försäkrings- och finansrådgivningen om råd och handledning eller anhålla om rekommendation om avgörande hos nämnder. Behandling vid en nämnd hindrar inte väckande av talan. Däremot behandlar nämnderna inte ett ärende som behandlats eller inletts vid domstol.

R13.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren, den försäkrade, förmånstagaren, vid ansvarsförsäkring den skadelidande eller någon annan ersättningsökande misstänker fel i Fennias ersättningsbeslut, som inverkar på hans eller hennes ställning, eller i något annat beslut, är han eller hon berättigad att få närmare information om de omständigheter som har lett till avgörandet. Fennia korrigerar beslutet om de nya redogörelserna ger anledning till det.

R13.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som utfärdar rekommendationer om avgöranden

Om försäkringstagaren, den försäkrade, förmånstagaren, vid ansvarsförsäkring den skadelidande eller någon annan ersättningsökande är missnöjd med Fennias beslut, som inverkar på hans eller hennes ställning, kan han eller hon be om råd och handledning hos Försäkrings- och finansrådgivningen. Det är ett opartiskt organ, som bl.a. ger konsumenter råd i försäkrings- och ersättningsärenden.

Fennias beslut kan överlämnas till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Nämndens uppgift är att ge rekommendationer om avgöranden i tvister som gäller tolkning och tillämpning av lag och försäkringsvillkor i försäkringsförhållanden.

Fennias beslut kan för konsumenters del också överlämnas till Konsumenttvistenämnden, som ger rekommendationer om avgöranden med stöd av konsumentskyddslagstiftningen. Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden är avgiftsfria.

R13.3 Tingsrätt (74 §)

Om försäkringstagaren, den försäkrade, förmånstagaren, vid ansvarsförsäkring den skadelidande eller någon annan ersättningsökande inte nöjer sig med Fennias beslut, som inverkar på hans eller hennes ställning, kan han eller hon väcka talan mot Fennia. En talan kan väckas antingen vid en tingsrätt på partens hemort i Finland eller vid en tingsrätt på Fennias hemort eller på skadeorten, om inte något annat följer av Finlands internationella avtal.

En talan med anledning av Fennias beslut ska väckas inom tre år från det att parten fick ett skriftligt besked om Fennias beslut och om denna tidsfrist. Efter det att tidsfristen har löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.

Behandling vid en nämnd (Konsumenttvistenämnden och Försäkringsnämnden) avbryter preskriptionen av talerätten.

R14 Fennias regressrätt vid skadeförsäkring (75 §)

R14.1 Fennias regressrätt gentemot tredje man

Den försäkrades rätt till skadestånd av en tredje man som är ersättningskyldig för en skada övergår till Fennia upp till det ersättningsbelopp bolaget har betalat.

Om en tredje man har framkallat en skada som privatperson, arbetstagar, tjänsteman eller som någon annan person som enligt 3 kap. 1 § i skadeståndslagen kan jämföras med dessa, uppstår Fennias regressrätt mot personen i fråga bara om han eller hon har framkallat skadan uppsåtligt eller av grov oaktsamhet, eller om personen är skyldig att betala ersättning för skadan oberoende av oaktsamhet.

R14.2 Fennias regressrätt när ersättning betalats ut till en försäkrad som avses i punkt R18.1

Utöver punkt R14.1 i villkoren får Fennia återkräva den ersättning som bolaget betalat ut till en försäkrad som avses i punkt R18.1 och för vars räkning försäkringen gäller, eller en del av den av den försäkringstagare, försäkrad eller den person som jämföras med dem enligt punkt R8 och som framkallat försäkringsfallet eller försummat den plikt som avses i punkterna R2.2, R5.2, R6.1 eller R6.2.

Fennia får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen om bolaget på de grunder som anges i punkterna R2.2, R5.2, R6.1, R6.2 eller R7 är fritt från ansvar eller berättigat att förvägra ersättningen. Om ersättningen sänks på de grunder som anges i ovanstående punkter, kan Fennia återkräva den del av ersättningen som motsvarar sänkningen.

R14.3 Fennias regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller den som jämföras med den försäkrade

Fennia får återkräva den ersättning som bolaget betalat ut till en försäkrad som avses i punkt R18.1 och för vars räkning försäkringen gäller, eller en del av den av den försäkringstagare, försäkrad eller den person som jämföras med dem enligt punkt R8 och som framkallat försäkringsfallet eller försummat den plikt som avses i punkterna R2 (Lämnande av information innan försäkringsavtal ingås), R5 (Lämnande av information under avtalets giltighetstid), R6.1 (Skyldighet att följa säkerhetsföreskrifter) och R6.2 (Skyldighet att avvärja och begränsa skada). Fennia får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen om Fennia på de grunder

som anges i punkterna R2.1, R5.4, R6.1, R6.2 och R7 är fritt från ansvar eller berättigat att förvägra ersättningen. Om ersättningen har sänkts på de grunder som anges i punkterna R2.1, R5.4, R6.1, R6.2 och R7, kan Fennia återkräva den del av ersättningen som motsvarar sänkningen.

R15 Fennias regressrätt vid personförsäkring (75 §)

R15.1 Fennias regressrätt gentemot tredje man

Den försäkrades rätt till ersättning för kostnader och förmögensförluster till följd av en sjukdom eller ett olycksfall av en tredje man som är ersättningsskyldig för skadan övergår till Fennia upp till det ersättningsbelopp försäkringsbolaget har betalat.

Om en tredje man har orsakat skadan som privatperson, arbetstare, tjänsteman eller som någon annan person som enligt 3 kap. i skadeståndslagen kan jämföras med dessa, uppstår Fennias regressrätt mot personen i fråga endast om han eller hon har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet, eller om personen är ersättningsskyldig oberoende av oaktsamhet.

R16 Ändring av försäkringsavtalet

R16.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden vid skadeförsäkring (18 §)

Fennia har rätt att ändra premien eller andra avtalsvillkor under försäkringsperioden så att de motsvarar de nya omständigheterna om

- försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat upplysningsplikten i punkt R2.1
- det under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade Fennia när avtalet ingicks eller som anges i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt R5.4.

När Fennia har fått kännedom om ovannämnda omständighet meddelar Fennia utan obefogat dröjsmål försäkringstagaren hur och från vilken tidpunkt premien eller andra avtalsvillkor ändras.

R16.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod vid skadeförsäkring

A. Anmälningsförfarande

Fennia har rätt att ändra försäkringsvillkor, premier och andra avtalsvillkor vid övergången till en ny försäkringsperiod på basis av

- en ny eller förändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
- en ny eller förändrad rättspraxis
- en betydande förändring i omständigheterna, t.ex. en internationell kris, en internationell ekonomisk kris, en exceptionell naturföreteelse, en kärnkraftsolycka eller ett radioaktivt nedfall som grundar sig på en kärnkraftsolycka och storolycka på åtminstone nivå 4 på IAEA:s INES-skala och vars påverkan åtminstone är allvarlig
- en förändring i det index som försäkringen är bunden vid och som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren
- en ökning i försäkringens skadekostnad
- en förändring i antalet medlemmar i den försäkrade gruppen
- förändringar i försäkringars förvaltningskostnader
- förändringar i den allmänna kostnadsnivån
- den försäkrades försäkrings- och skadehistorik.

Fennia har rätt att i försäkringsvillkoren göra också andra ändringar som det anser vara skäligena.

Om Fennia gör ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet, skickar Fennia med försäkringsbrevet ett meddelande till försäkringstagaren om hur premien eller de övriga avtalsvillkoren ändras. Ändringen träder i kraft vid ingången av den försäkringsperiod som infaller näst efter en månad efter att meddelandet skickades.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Fennia ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än de som räknas upp i punkt A, säger Fennia upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen görs skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

R16.3 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden vid personförsäkring (20 §)

Fennia har rätt att ändra premien eller andra avtalsvillkor under försäkringsperioden, så att de motsvarar de korrekta eller förändrade omständigheterna om

försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt i punkt R2.2 och om Fennia om korrekta och fullständiga upplysningar hade lämnats skulle ha beviljat försäkringen endast mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade

den försäkrade har förfarit svikligt vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt i punkt R2.2 och försäkringen trots detta på grund av jämkning av påföljderna av försummelsen är bindande för Fennia enligt punkt R2.2

det under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade Fennia när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt R5.5 och Fennia skulle ha beviljat försäkringen endast mot en högre premie eller annars på andra villkor i det fall att omständigheten skulle ha förelegat i förändrad form redan när försäkringen beviljades.

När Fennia får besked om ovannämnda omständighet skickar det utan obefogat dröjsmål ett meddelande om att premien eller villkoren ändras.

R16.4 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny premieperiod vid personförsäkring (20 a §)

A. Anmälningsförfarande

Fennia har rätt att vid övergången till en ny premieperiod ändra försäkringsvillkor, premier och övriga avtalsvillkor på basis av

- en ny eller förändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
- en ny eller förändrad rättspraxis
- en betydande förändring i omständigheterna, t.ex. en internationell kris, en internationell ekonomisk kris, en exceptionell naturföreteelse, en kärnkraftsolycka eller ett radioaktivt nedfall som grundar sig på en kärnkraftsolycka och storolycka på åtminstone nivå 4 på IAEA:s INES-skala och vars påverkan åtminstone är allvarlig
- en förändring i det index som försäkringen är bunden vid och som anges i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren
- en ökning i försäkringens skadekostnad
- en förändring i antalet medlemmar i den försäkrade gruppen
- förändringar i försäkringars förvaltningskostnader

- förändringar i den allmänna kostnadsnivån
- den försäkrades ålder i sjukdomsskyddsförsäkringar.

Fennia har rätt att i försäkringsvillkoren göra också andra ändringar som det anser vara skäligena.

Om Fennia gör ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet, skickar Fennia med försäkringsbrevet ett meddelande till försäkringstagaren om hur premien eller de övriga avtalsvillkoren ändras. Ändringen träder i kraft vid ingången av den premieperiod som infaller näst efter en månad efter att meddelandet skickades.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Fennia ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än de som räknas upp i punkt A, säger Fennia upp försäkringen att upphöra vid utgången av premieperioden. Uppsägningen görs skriftligen senast en månad före premieperiodens utgång.

R17 Försäkringsavtalets upphörande

R17.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp en försäkring

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden. Uppsägningen ska göras skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte anger något slutdatum för försäkringen, upphör försäkringen när uppsägningsmeddelandet lämnas in eller skickas till Fennia.

R17.2 Fennias rätt att säga upp en skadeförsäkring under försäkringsperioden (15 §)

Fennia har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

- försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades hade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter, och om Fennia med kändedom om det rätta förhållandet inte skulle ha beviljat försäkringen
- det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade Fennia när avtalet ingicks eller i de omständigheter som anges i försäkringsbrevet, har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Fennia inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
- den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift
- den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har framkallat försäkringsfallet
- den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen lämnat Fennia oriktiga eller bristfälliga uppgifter, som är av betydelse vid bedömningen av Fennias ansvar.

Istället för att säga upp försäkringen har Fennia rätt att säga upp försäkringsskyddet att upphöra för den försäkrades del.

När Fennia får besked om en grund som berättigar till uppsägning, sägs försäkringen eller försäkringsskyddet upp för den försäkrades del skriftligen utan obefogat dröjsmål. I meddelandet om uppsägningen anges uppsägningsgrunden. Försäkringen eller försäkringsskyddet för den försäkrades del upphör en månad från det att meddelandet om uppsägningen skickades.

Fennias rätt att säga upp en försäkring på grund av en underlåten premiebetaling bestäms enligt punkt R4.2.

R17.3 Fennias rätt att säga upp en personförsäkring under premieperioden

Fennia har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under premieperioden om

- försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt i punkt R2.2 och Fennia inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkringen om korrekta och fullständiga upplysningar hade lämnats
- den försäkrade har förfarit svikligt vid uppfyllandet av sin upplysningsplikt i punkt R2.2 och försäkringsavtalet trots detta med stöd av punkten i fråga är bindande för Fennia
- det under premieperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelade Fennia när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt R5.5 och Fennia inte skulle ha beviljat försäkringen i det fall att omständigheten skulle ha förelegat i förändrad form redan när försäkringen beviljades
- den försäkrade uppsåtligen har framkallat försäkringsfallet
- försäkringstagaren eller den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Fennia oriktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för bedömning av Fennias ansvar
- försäkringstagaren försätts i konkurs eller om försäkringstagarens konkurs förfaller på grund av brist på medel. Denna villkorspunkt tillämpas inte på en näringsidkare som jämställs med en konsument.

Istället för att säga upp försäkringen har Fennia rätt att säga upp försäkringsskyddet att upphöra för den försäkrades del.

När Fennia har fått besked om en grund som berättigar till uppsägning, sägs försäkringen eller försäkringsskyddet upp för den försäkrades del skriftligen utan obefogat dröjsmål. I meddelandet om uppsägningen anges uppsägningsgrunden. Försäkringen eller försäkringsskyddet för den försäkrades del upphör en månad från det att meddelandet om uppsägningen skickades.

Fennias rätt att säga upp en försäkring på grund av en underlåten premiebetaling bestäms enligt punkt R4.2.

R17.4 Fennias rätt att säga upp en skadeförsäkring vid försäkringsperiodens utgång

Fennia har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen görs skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

R17.5 Fennias rätt att säga upp en personförsäkring vid premieperiodens utgång

Fennia har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid premieperiodens utgång. Uppsägningen görs skriftligen senast en månad före premieperiodens utgång.

R17.6 Byte av ägare vid skadeförsäkring

Ett försäkringsavtal upphör när äganderätten till den försäkrade egendomen genom en rättshandling överläts till en ny ägare än försäkringstagaren själv eller dennas dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar från överlåtelsen av äganderätten, har den nya ägaren dock rätt till ersättning i det fall han eller hon inte har tecknat en försäkring för egendomen.

Om det till en försäkring som gäller egendom har anslutits andra försäkringar, t.ex. en ansvars-, rättsskydds- eller en avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart att gälla när egendomen övergår till den nya ägaren.

R18 Tredje mans rätt vid skadeförsäkring

R18.1 Övriga försäkrade, till vars förmån försäkring av egendom gäller vid skadeförsäkring

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars föreskrivs om den försäkrade gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendom med äganderättsförbehåll, innehavaren av panträtt och retentionsrätt i egendomen samt också i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

R18.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall inträffar vid skadeförsäkring

Fennia kan i syfte att sänka eller förvägra en ersättning gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt återöppna en försäkringstagares eller en annan försäkrads försummelse av upplysningsplikten (punkt R2.1) eller försummelse av anmälningsplikten vid riskökning (punkt R5.4) bara om den försäkrade som avses i punkt R18.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller en annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till ersättning som betalas ut till följd av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får emellertid med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Fennia och ta ut ersättningen, utom i det fall att den försäkrade anges vid namn i avtalet eller har meddelat att han eller hon bevakar sin rätt eller när det är fråga om en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

R18.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen vid skadeförsäkring

Om egendomsförsäkringen gäller till förmån för en sådan person som till säkerhet för fordran har panträtt i egendomen, har han eller hon rätt till betalning ur ersättningen före ägaren, även om fordran inte har förfallit till betalning, om ägaren inte har reparerat skadan eller har ställt en säkerhet för dess reparation. Vad som här sägs gäller på motsvarande sätt till förmån för en person som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som har förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som har köpt egendom med äganderättsförbehåll.

Angående inteckningshavares rätt till betalning ur ersättningen gäller det som föreskrivs om inteckningshavares rätt till betalning ur försäkringsersättning.

R18.4 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att direkt av Fennia kräva ersättning enligt försäkringsavtalet om

- tecknandet av försäkringen grundar sig på en lag eller en myndighetsbestämmelse
- den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent
- ansvarsförsäkringen har nämnts i samband med marknadsföring av den försäkrades näringsverksamhet.

Om ersättningskrav riktas mot Fennia, ska Fennia utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om det och ge honom eller henne tillfälle att lägga fram en redogörelse för försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggning.

Om Fennia godkänner den skadelidandes ersättningskrav, är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

R18.5 Den skadelidandes rätt att söka ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av Fennias ersättningsbeslut väcka talan mot bolaget eller överlämna ärendet till Försäkringsnämnden eller Konsumenttvistenämnden enligt punkt R13.

R19 Lag som tillämpas

R19.1 Lag som tillämpas

På försäkringsavtalet och på en behörig domstol tillämpas Finlands lagstiftning.

R19.2 En fullständig förteckning över de punkter i lagen om försäkringsavtal som det inte hänvisats till i samband med villkoren, men som gäller denna gruppörsäkring

- Tillämpningsområde (1 §)
- Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse (35 §)
- Premiebetalning genom bank eller post (44 §)
- Återvinning till konkursbo vid personförsäkring (56 §)
- Dubbförsäkring (59 §)
- Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbförsäkring (60 §)

R20 Gemensamma villkorspunkter för försäkringar för byggnader och lösören

R20.1 Försäkringens syfte

Försäkringens syfte är att vid skadefall som avses i villkoren för den omfattande hemförsäkringen, bashemförsäkringen och brandförsäkringen ersätta direkta saksador på egendom som anges i dessa villkor och som är föremål för försäkringen samt övriga kostnader som anges i dessa villkor.

R20.2 Försäkrade

Försäkrade är de personer som anges i försäkringsbrevet, som hör till den försäkrade gruppen eller som specificerats i avtalet.

R20.3 Försäkringsobjekt

Försäkringsobjekt är följande egendom som anges i försäkringsbrevet.

R20.3.1 Byggnader

R20.3.1.1 Byggnader som anges i försäkringsbrevet samt tillhörande

- avlopps-, vattenlednings-, olje-, gas- och ångledningar, som finns på fastigheten eller utanför dess gräns fram till anslutningen till ett kommunalt eller ett annat allmänt rörnät
- elledningar och kWh-mätare som hör till byggnaden och som finns på tomten och som ägs av försäkringstagaren eller den försäkrade samt bostadsfastighetens elektriska huvudcentraler
- gårdsplaner och trädgårdar som hör till de försäkrade byggnaderna. Med en gårdsplan avses den del av tomten eller området på vilken byggnaderna är placerade och som används till boende och vistelse dagligen.

Försäkringen omfattar inte

- fasta konstruktioner
- byggnader av lätt konstruktion
- bryggor
- specialantenner
- vindgeneratorer.

R20.3.1.2 Byggnad under uppförande eller renovering

Försäkringsobjekt är de byggnader som anges i försäkringsbrevet också när de är under uppförande eller renovering.

R20.3.2 Lösöre

- De försäkrades hemlösöre. Med hemlösöre avses sedvanliga föremål avsedda för daglig användning i hushållet, tex. möbler, hemtextilier, kläder, värdeföremål, husgeråd och hushållsmaskiner.
- Delar och sedvanliga tillbehör som på ett vanligt sätt kan lösgöras från en personbil, motorcykel, moped och en båt som är i de försäkrades privata bruk och vars skador inte ersätts från en annan försäkring.
- Lösöre som permanent eller tillfälligt förvaras i ett förråd av hönsnät eller en vindskrubbe utanför bostaden i ett höghus upp till 5 000 euro
- Fast inredning i en hyres- och aktielägenhet upp till 5 000 euro.
- Annat lösöre kan försäkras med ett separat avtal och genom att ange det i försäkringsbrevet.

Försäkringen omfattar inte

- djur
- pengar och värdepapper
- arbetsredskap eller datafiler och -program som används för förvärvsarbete
- datafiler och -program som tillverkats för hobbyverksamhet och som inte som sådana varit offentligt till salu
- roddbåtar, roddjollar, kanoter och kajaker
- båtars utombordsmotorer.

R20.3.3 Fast inredning i bostadsaktiebolag

R20.3.3.1

Med fast inredning avses enligt 4 kap. 2–3 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) fastighetsdelar som aktieägaren har underhållsansvar för samt inrednings- och förbättringsarbeten i en bostad. Eventuella utvidgningar av aktieägarens underhållsansvar som överenskommit i bolagsordningen omfattas inte av försäkringen.

R20.3.3.2

Fast inredning ersätts, förutsatt att fastighetens egen försäkring, bostadsaktiebolaget eller en annan ägare till byggnaden inte ersätter skadorna på föremålen eller anordningarna i fråga.

R20.4 Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller på den plats som anges i försäkringsbrevet.

R20.5 Värdering av egendom och skadebelopp

R20.5.1 Egendomens värde utgör grund för värdering av egendom och beräkning av skade- och ersättningsbelopp

Egendomens värde är dess återanskaffningsvärde, om inte annat överenskommit och anges i försäkringsbrevet. Om egendomens dagsvärde understiger 50 procent av återanskaffningsvärdet är egendomens värde dock dagsvärdet.

Med återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som krävs för anskaffning av en ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

Med dagsvärde avses det penningbelopp som fås när man från återanskaffningsvärdet drar av det som egendomen har förlorat i värde genom ålder, bruk, nedsatt användbarhet eller en annan liknande orsak. Vid fastställande av dagsvärdet ska även beaktas att egendomens användbarhet kan ha minskat till följd av ändrade ortsförhållanden, exempelvis genom att näringsverksamhet upphört eller av en annan liknande orsak.

Med maximibelopp avses Fennias högsta gräns för ersättningskyldighet vid ett försäkringsfall. Maximibeloppet anges i försäkringsbrevet. Skadebeloppet fastställs enligt återanskaffnings- eller dagsvärdet.

Förändrade ortsförhållanden beaktas dock inte vid fastställande av en byggnads dagsvärde, om byggnaden återställs i sitt tidigare skick eller en ny byggnad uppförs på samma tomt i den förstörda byggnadens ställe.

R20.5.2 Egendomens värde och skadebelopp

När ett försäkringsfall inträffar fastställs egendomens värde, och skadebeloppet beräknas enligt prisnivån vid skadetidpunkten.

R20.5.3 Grund för beräkning av skadebelopp

Grunden för beräkning av skadebeloppet är även egendomens restvärde, med vilket avses egendomens värde omedelbart efter försäkringsfallet beräknat enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

R20.5.4 Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål

Ersättning för ett föremål betalas enligt procenttalet för dagsvärdet i tabellen på sidan 13.

Ersättning betalas ut enligt återanskaffningsvärdet om procenttalet för föremålets dagsvärde finns inom det färgade området i den bifogade tabellen och om ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål skaffas inom två år från skadefallet.

R20.6 Ersättningens omfattning

R20.6.1 Övre gräns för ersättning

Försäkringen ersätter en direkt sakskada på försäkringsobjektet till följd av ett försäkringsfall. Vid saksador utgör det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet och som justerats enligt indexvillkoret den högsta gränsen för ersättningskyldigheten. Vid fullvärdesförsäkring beräknas försäkringsbeloppet vid tidpunkten för försäkringsfallet. Värdeinskränkning ersätts inte.

R20.6.2 Boendeavbrott

Utöver direkta saksador ersätter försäkringen skäliga och nödvändiga tilläggskostnader som godkänts på förhand av Fennia och som drabbat den försäkrade genom att den stadigvarande bostaden blivit helt eller delvis oanvändbar på grund av en sak-

Beräkning av skadebelopp för specifika grupper av föremål 20.5.4

Föremålsgrupp	Föremålets ålder (år)																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	Dagsvärde i procent																	
Hushållsmaskiner	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Datautrustning och mobiltelefoner	100	70	40	10														
Övriga elektroniska och optiska apparater	100	85	70	55	40	25	20											
Cyklar, verktyg och arbetsmaskiner	100	100	80	60	40	20												
Glasögon och solglasögon	100	70	40	10	0													
Kläder, skodon och accessoarer	100	70	40	20														
Pälsar	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Brukskärl, husgeråd	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Resväskor, portföljer, handväskor	100	90	80	70	60	50	40	30	20									
Ljud- och bildinspelningar, böcker	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	5							
Hemtextilier, som linne, gardiner, mattor, kuddar och täcken	100	80	60	40	20													
Möbler och armaturer	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	34	30	25	20	15
Iddrotts- och hobbyutrustning, barn- och sittvagnar	100	70	60	40	20													
Fiskeredskap	100	100	84	76	68	60	52	44	36	30	20							

Med ett föremåls ålder avses skillnaden mellan det kalenderår föremålet togs i bruk och det kalenderår skadan inträffade. | **Procenttalet för dagsvärdet** visar hur många procent föremålets eller föremålsgruppens dagsvärde är av återanskaffningsvärdet på ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål. Värdet på föremålet blir inte mindre än det minsta procenttal som anges i tabellen även om föremålets ålder är högre än vad som anges i tabellen. | Ersättning för ett föremål betalas enligt procenttalet för dagsvärdet i tabellen. Ersättningen kan betalas enligt återanskaffningsvärdet om procenttalet för föremålets dagsvärde finns inom det mörka området i tabellen och om ett nytt likadant eller närmast motsvarande föremål skaffas inom två år från skadehändelsen.

skada som drabbat byggnaden eller det försäkrade lösöret och som kan ersättas från en sakförsäkring.

Kostnader för boendeavbrott ersätts emellertid inte om det är fråga om en sakförsäkring som ersätter tillverknings-, material-, planerings-, byggnads- eller grundfel.

Kostnader för boendeavbrott ersätts bara i det fall att det inte är möjligt att använda den stadigvarande bostaden utan oskälig olägenhet i boendet. Tilläggskostnader som kan ersättas är extra hyreskostnader för en bostad och magasinering och transportkostnader för förflyttning av lösören.

- Vid beräkning av ersättningsbeloppet beaktas de faktiska kostnaderna med avdrag för inbesparade boendekostnader.
- Tilläggskostnader för boendeavbrott ersätts upp till högst 3 500 euro i månaden. Ersättning betalas ut i högst 12 månader. Efter 6 månader är självrisk för tilläggskostnader för boendeavbrott 20 procent. Tilläggskostnaderna ersätts även om försäkringsbeloppet skulle överskridas.

R20.6.3 Kostnader som ersätts utöver en direkt ersättningsbar sakskada

R20.6.3.1 Kostnader för avvärjning eller begränsning av skada

Skäliga kostnader som drabbat försäkringstagaren eller den försäkrade vid avvärjning eller begränsning av en inträffad eller omedelbart hotande skada. Dessa kostnader ersätts även om försäkringsbeloppet skulle överskridas.

R20.6.3.2 Tilläggskostnader p.g.a. myndighetsbestämmelser

Skäliga tilläggskostnader som uppstår av myndigheternas tvingande bestämmelser för byggnaden, dock högst 10 procent av byggnadsskadans belopp. Byggnadens försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet eller som justerats enligt indexvillkor utgör den högsta gränsen för den totala ersättningen.

R20.7 Beräkning och utbetalning av ersättningsbelopp

R20.7.1 Självrisker

R20.7.1.1

I varje försäkringsfall gäller för försäkringsobjektet en självrisk som anges i försäkringsbrevet.

R20.7.1.2

Vid stöldskador tillämpas ingen självrisk på försäkringsobjektet om gärningsmannen brutit sig in i byggnaden genom en dörr som varit låst med säkerhetslås eller om ett inbrottslarm fungerade vid skadetidpunkten.

R20.7.2 Tilläggsjälvrisiker och självriskavdrag på grund av egendomens bruksålder

R20.7.2.1 Vid översvämningsskador tas fyrdubbel självrisk ut.

R20.7.2.2 Skador när husteknik gått sönder

För kostnader för reparation eller återanskaffning av nedannämnda VVSEA-anordningar och -system, för kostnader för öppning och slutning av golv-, tak- och väggkonstruktioner vid felsökning och reparation och för kostnader för grävning och fyllning av jord görs i form av självrisk följande årliga avdrag efter de tre kalenderår som följer på det första användningsåret:

- för rörsystem, bränsle- och avloppsvattencisterner samt elledningar och -kablar 3 procent
- för alla andra VVSEA-anordningar och -system 6 procent.

Åldersavdraget beräknas genom att multiplicera procenttalet med antalet påbörjade år efter tre fulla kalenderår som följer på det första användningsåret.

Självriskavdraget är minst det självriskbelopp som anges i försäkringsbrevet.

R20.7.2.3 Läckageskador

Från beloppet för en skada på ett objekt i byggnadsförsäkringen till följd av ett läckage i byggnadens VVS-system dras en självrisk av enligt följande:

- Om åldern på rörnätet, cisternen eller anordningen som läckt är 21–35 år, så är självrisken 10 procent av skadebeloppet.
- Om åldern på rörnätet, cisternen eller anordningen som läckt är 36–50 år, så är självrisken 15 procent av skadebeloppet.
- Om åldern på rörnätet, cisternen eller anordningen som läckt är över 50 år, så är självrisken 20 procent av skadebeloppet.

Åldern är skillnaden mellan skadeåret och det första användningsåret. Med det första användningsåret avses tiden från tidpunkten för den första användningen fram till slutet av samma kalenderår. Med tidpunkten för den första användningen avses den tidpunkt då myndigheten för byggnadstillstånd godkände att byggnaden får börja användas.

Självriskavdraget är minst det självriskbelopp som anges i försäkringsbrevet.

R20.7.3 Ersättning enligt återanskaffningsvärde

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås när restvärdet dras av från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras till skäliga kostnader, är skadebeloppet reparationskostnaderna.

Ersättningsbeloppet enligt återanskaffningsvärdet är skadebeloppet med avdrag för självrisk. Om den återanskaffade eller reparerade egendomens värde är högre än den skadade egendomens återanskaffningsvärde, beaktas inte den överskridande delen vid beräkning av ersättningen (se punkt R20.5.1).

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet förutsätter att den skadade egendomen antingen repareras eller att på samma tomt eller gård byggs, eller lösöret ersätts med, ny egendom av samma slag och för samma ändamål inom två år från skadefallet. Om byggandet fördröjs på grund av en myndighets åtgärd, förlängs den tidigare nämnda tiden med dröjsmålstiden.

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet utbetalas i två delbetalningar. Först betalas ut ersättning enligt dagsvärdet, vid vars beräkning egendomens dagsvärde används som försäkringsvärde. Tilläggsersättningen, som utgörs av skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet, betalas ut när Fennia har fått en redogörelse för ovannämnda återanskaffningsåtgärder.

Ersättningen höjs med restvärdesminskningen, om byggnadsdelar som kvarstår efter en skada inte kan utnyttjas för återställande av byggnaden i dess tidigare skick på grund av byggnadslagens eller väglagens bestämmelser, gällande byggnadsförbud eller byggnadsbegränsning. Värdesminskningen beräknas genom att från restvärdet enligt punkt R20.5.3 dra av det pris som kan fås för kvarvarande byggnadsdelar när de säljs för borttransportering.

Försäkringstagaren eller den försäkrade ska uppvisa en redogörelse för ett giltigt byggnadsförbud eller en giltig byggnadsbegränsning och, om Fennia så begär, ansöka om dispens från byggnadsförbudet eller byggnadsbegränsningen för att byggnaden ska kunna återställas i sitt tidigare skick samt, om tillstånd

inte beviljas, ansöka om ändring av beslut. Försäkringstagaren eller den försäkrade ska på Fennias begäran ge bolaget fullmakt att företräda försäkringstagaren i ett ärende som gäller dispens.

R20.7.4 Ersättning enligt dagsvärde

Skadebeloppet enligt dagsvärdet får man genom att beräkna den andel av en återanskaffningsvärdesenlig skada som motsvarar proportionen mellan dagsvärdet och återanskaffningsvärdet. Ersättningsbeloppet enligt dagsvärde är skadebeloppet från vilket självrisken dragits av (se punkt R20.5.1).

R20.8 Övriga ersättningsbestämmelser

R20.8.1

Fennia är berättigat att istället för att betala ut penningersättning låta återuppföra, återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

R20.8.2

Om förlorad egendom fås tillbaka efter att ersättning betalats ut, är den försäkrade skyldig att omedelbart överlåta den eller återbetala motsvarande del av ersättningen till Fennia.

R20.8.3

Kvarvarande skadad och oskadad egendom förblir i försäkringstagarens eller den försäkrades ägo. Fennia har dock rätt att lösa in skadad egendom eller en del av den värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

R20.8.4

Skador på en gårdsplan och trädgård ersätts enligt restaureringskostnaderna. Buskar och träd ersätts enligt anskaffningskostnaderna för nya plantor. Plantornas anskaffningskostnader ersätts till den del de normalt är till salu i Finland.

R20.8.5

Om försäkringsfallet har drabbat egendom i vilken fastighets- eller företagsinteckning kan fastställas, följs vid utbetalning av ersättning bestämmelserna i jordabalken, företagsinteckningslagen och lagen om försäkringsavtal.

R20.8.6

På grund av en skada kan försäkringsbeloppet sänkas med ersättningsbeloppet. I samband med ersättningsbeslut är Fennia skyldigt att underrätta försäkringstagaren om att försäkringsbeloppet sänkts till följd av skadan.

R20.8.7 Mervärdesskatt

Om den försäkrade är berättigad enligt mervärdesskattelagen att dra av skatt eller inte är skyldig att betala skatt för köp av egendom, för reparationen, för andra anskaffningar eller tjänster, betalas ersättning ut från försäkringen med avdrag för skatteandelen.

En mervärdesskatteskyldig ägare eller innehavare av egendom ska vara beställaren av reparationsarbetet, den återanskaffade egendomen eller den köpta tjänsten och anges som betalare av fakturan.

R20.9 Indexvillkor

R20.9.1 Indexvillkor

Försäkringsbelopp och -premier är bundna vid index, så att på byggnader tillämpas byggnadskostnadsindex och på lösören levnadskostnadsindex, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Indexbundenhet betyder att försäkringsbeloppet och -premien justeras vid ingången av en försäkringsperiod enligt förhållandet mellan poängtal för indexet. Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Som årligt indexpoängtal används indextalet för mars månad som infaller minst fyra månader före justeringstidpunkten, vilket jämförs med motsvarande indextal föregående år. Av det följer att om försäkringsperioden börjar under januari–juni jämförs indextalen för mars månad föregående år och året dessförinnan vid indexjusteringen. Om försäkringsperioden däremot börjar i juli–december, jämförs indextalen för mars månad samma år och året innan vid indexjusteringen.

Det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet vid skadetidpunkten justeras så att det motsvarar indexpoängtalet för kalendermånaden tre månader före skademånaden. Indexjusteringen kan dock vara högst 10 procent.

R20.9.2 Indexvillkor för självrisk

Självrisk är bunden vid konsumentprisindexet enligt följande regler:

- Basindexet är konsumentprisindexet för mars månad 1997 och den motsvarande grundsjälvrisk är 126 euro. Justeringsindexet är konsumentprisindexet för oktober månad det kalenderår som föregår begynnelsemånaden för den försäkringsperiod som anges i försäkringsbrevet eller på förnyelsekvittot.
- Justeringstidpunkten är försäkringsperiodens begynnelse-datum. Självrisk för nästa försäkringsperiod är lika många procent av den självrisk som anges i försäkringsbrevet som justeringsindexet är av basindexet.

R20.10 Säkerhetsföreskrifter

R20.10.1 Säkerhetsföreskrifter för lösöre i händelse av stöld

R20.10.1.1

Fönster, dörrar och andra öppningar på förvaringsplatser där lösören förvaras ska vara låsta på ett betryggande sätt för att förhindra inbrott och stöld. Nycklarna till förvaringsplatserna får inte lämnas eller gömmas i förvaringsplatsernas närhet. Låset ska omedelbart bytas ut eller serieläggas om det finns skäl att misstänka att nycklarna kommit i händerna på obehöriga.

R20.10.1.2

En cykel ska vara låst för att undvika stöldskador.

R20.10.1.3

Avtalsvillkoren som gäller användning av bankkort, kreditkort eller motsvarande betalningskort och som överenskommit med en bank eller något annat kreditinstitut ska följas för att förhindra olovlig användning av kortet.

R20.10.1.4

En mobiltelefon ska vara försedd med en säkerhetskod som förhindrar användning av den. Säkerhetskoden ska meddelas Fennia vid ansökan om ersättning.

R20.10.2 Brand- och läckagesäkerhetsföreskrifter

R20.10.2.1 Spis och ugn

En spis som används ska övervakas kontinuerligt. När spisen är på får användaren inte vila eller lämna bostaden ens för en liten stund. När man inte längre använder spisen ska man försäkra sig om att spisen inte längre är på. Även ugnen ska övervakas när den används. Man ska också se till att en hund, katt eller ett annat husdjur inte av misstag kan sätta på spisen eller ugnen.

Om funktionsförmågan hos den som använder spisen eller ugnen har försämrats när det gäller minnesfunktioner eller om risken orsakad av ett husdjur inte kan avlägsnas, ska ett förebyggande, tekniskt skyddssystem som förebygger brandfara installeras i spisen eller ugnen.

R20.10.2.2 Diskmaskin, tvättmaskin och torktumlare

Om funktionsstörningar förekommer i maskinen, får man inte använda maskinen innan felet har åtgärdats. Användning av maskinen ska övervakas både med avseende på risken för brand och med avseende på risken för läckage. Maskinerna får inte lämnas på om man lämnar bostaden. Stoppventilen till en vattenledning med tryck ska stängas omedelbart efter användning.

R20.10.2.3 Vedeldade bastuugnar och elektriska bastuaggregat

Det är förbjudet att torka kläder och andra brännbara material i basturummet. Det är förbjudet att i basturummet förvara eller lämna brännbara material som inte hör samman med användningen av bastun. Om ett elektriskt bastuaggregat sätts på från en extern manövercentral eller med hjälp av fjärrstyrning, ska han eller hon som sätter på bastuaggregatet försäkra sig om att ingen lämnat brandfarligt material i bastun.

Man ska försäkra sig om att strömmen kopplats bort från ett elektriskt bastuaggregat senast två timmar efter användningen (detta gäller inte bastuaggregat med kontinuerlig uppvärmning). Den vanligaste orsaken till olycksfall där branden uppstått via ett elektriskt bastuaggregat är att det elektroniska bastuaggregatets tidur gått sönder utan att man märkt det. Om värmeelementet har gått sönder, får man inte använda det elektriska bastuaggregatet innan elementet bytts ut.

R20.10.2.4 Kylskåp, frysskåp och kyl- och frysskåp

Anordningar som har funktionsstörningar får inte användas innan de repareras. Till exempel ett fel i reläet till en kompressor ökar betydligt brandfaran. Anordningen får inte placeras i ett rum där temperaturen sjunker under 0 grader, eftersom i kallt väder belastas kompressorn mer än normalt och ger upphov till brandfara. Kompressorn och kylsystemet i en anordning ska dammsugas en gång om året. Samtidigt ska man försäkra sig om att smältvattenledningen bakom anordningen leder till smältvattenrännan.

R20.10.2.5 Lagerrum

Lös egendom som lätt får skador till följd av fukt och väta och som förvaras i lagerrum nedanför markytan ska placeras minst 10 cm ovanför golvytan.

R20.10.2.6 Armaturer

I barnrummet eller sovrummet ska man inte placera armaturer som fästs med klämmor och vars lampor kan bli brännande heta. Om man ändå gör så, ska man försäkra sig om att armaturen inte kan lossna eller falla eller välta omkull på brandfarliga material till följd av en knuff, skakning eller av att upphängningsmekanismen lossnar eller av någon annan orsak. Halogenlampor blir väldigt heta, så man ska noggrant följa de avstånd till brandfarliga material som tillverkaren föreskriver när man placerar ut armaturer försedda med halogenlampor.

Man får inte förse armaturer med lampor som överstiger den maximala effekten angiven av tillverkaren. Armaturer med lysrör som blinkar eller har gått sönder ger upphov till brandrisk och lysröret ska omedelbart bytas ut.

R20.10.2.7 Elektriska värmeelement och värmare samt byggnadsvärmare

Ett fast installerat eller flyttbart elektriskt värmeelement, en värmare eller en byggnadsvärmare får inte täckas och inga brandfarliga material får torkas ovanför dem. Man ska förhindra att brandfarliga material faller på anordningen.

När man placerar ut en flyttbar anordning ska man följa de skyddsavstånd till brandfarliga konstruktioner och antändbart material som tillverkaren förutsätter, t.ex. väggar, möbler, gardiner, byggnadsmaterial och -tillbehör. Anordningarna ska placeras så att det inte är utsatta för stötar, då det kan falla eller förflytta sig för nära eller komma i beröring med brandfarliga material.

R20.10.2.8 Ljusprodukter

Med ljusprodukter avses vanliga levande ljus, värme- och gelljus, uteljus och facklor, grav-, trädgårds- och oljeljus och oljelampor, brännbara myggmedel, ljusgel och ljusmassa som säljs till konsumenter samt ljuslyktor.

Ljusprodukter får bara användas i det syfte som de är avsedda för och i enlighet med bruksanvisningarna. Bruksanvisningarna anger om produkten är avsedd för bruk inomhus eller utomhus. Till exempel uteljus och -facklor, grav-, olje- och trädgårdsljus är planerade för bruk utomhus och får inte användas på en balkong, en uteterrass av brännbar konstruktion eller ovanför den. Detsamma gäller flera ljuslyktor, för i vissa förhållanden kan de när de blir överhettade falla eller gå sönder. När man placerar ut ljusprodukter ska man följa de skyddsavstånd till brandfarliga material som tillverkaren kräver.

Om man använder ljusprodukter inomhus, på farstukvisten, verandan eller en inglasad eller oinglasad balkong, ska ljusprodukterna kontinuerligt övervakas. Innan man lämnar byggnaden, vilar eller lägger sig, ska man släcka ljusprodukten. Om man använder ljusprodukter utomhus, ska man övervaka dem och släcka dem innan man lämnar byggnaden eller går och lägger sig.

R20.10.2.9 Öppen eld, eldstad, utegrill och aska

När varning för skogs- och gräsbrand utlysts av Meteorologiska institutet är det förbjudet enligt dessa säkerhetsföreskrifter att göra upp öppen eld på gårdsplan. Man ska också följa brandmyndigheters förbud att göra upp öppen eld. Med öppen eld avses eld som kan sprida sig till omgivningen och byggnader. Öppen eld är t.ex. en lägereld, bränning av ris, löv och trädgårdsavfall, en midsommarbrasa samt hyggesbränning av skog och gräsmatta. Enligt räddningslagen ska man i förväg meddela nödcentralen om hyggesbränning av skog och gräsmatta och följa föreskrifter och instruktioner som myndigheterna utfärdar. När det är tillåtet

att göra upp en öppen eld ska man övervaka den oavbrutet och släcka den så att den säkert inte längre pyr.

Man ska övervaka bruket av en eldstad och en utegrill. Avlägsnande av aska och kol från dem ska göras väldigt försiktigt. Askan eller kolen sätts i ett metallkärl försett med lock och placeras minst två meter från en byggnad, en terrass av brännbart material eller annat brandfarligt material. Aska och kol som på ytan verkar vara avsvalnade kan pyra inuti i flera dygn, så förvaringskärllet får tömmas först när man försäkrat sig om att askan och kolen är fullständigt avsvalnade.

R20.10.2.10 Rökning i sängen och medan man vilar på soffan är inte tillåten.

R20.10.2.11 Dusch och annan vattenkran

Duschens, diskhons, tvättställets, badkarets och bubbelbadkarets vattenkran får inte lämnas öppen utan kontinuerlig uppsikt. Under avbrott i distribueringen av vatten får man inte lämna kranen öppen.

R20.10.2.12 Dagvatten

Tomten ska anslutas till kommunens dagvattensystem om ett sådant finns på området.

R20.10.2.13 Risk för läckage och frysning i fritidsbostad

När man lämnar fritidsbostaden för mer än en vecka, ska huvudavstängningsventilen för tappvattensystemet och strömmen till vattenpumpen stängas av för att det inte ska bli tryck i vattenledningsnätet. På så sätt motverkas risken för omfattande läckage. Om fritidsbostaden lämnas utan värme eller om värmen hålls på en jämn nivå under +12 C i hela bostaden under perioden 1.10–30.4, ska rörsystemet för tappvatten, varmvattenberedaren, wc-cisternen och dess vattenlock samt golvbrunnen tömmas. På så sätt undviks risken för frysning och läckage.

R20.10.2.14 Sotning

Rökkanaler, brandmurar och eldstäder ska sotas så som föreskrivs i räddningslagen 29.4.2011/379 och Inrikesministeriets förordning om sotning 29.6.2005/539. Om denna lagstadgade plikt försummas, får eldstäderna inte användas innan de är sotalade. Genom regelbunden sotning utreds eldstädernas, rökkanalernas och brandmurarnas brandsäkerhet och förhindras sotbränder. När sotet som samlats i rökkanalen blossar upp i en sotbrand uppstår väldigt höga temperaturer som oftast skadar rökkanalen, och branden kan lätt utvecklas till en byggnadsbrand.

Om sotaren ger en skriftlig anmärkning om hittade fel eller brister som försämrar brandsäkerheten, måste felen och bristerna repareras innan man får använda eldstaden igen. Om en brandmyndighet har förbjudit användningen av en eldstad, en rökkanal eller en brandmur, ska förbudet följas.

R20.10.2.15 Brandfarliga arbeten

Heta arbeten är arbeten där gnistor uppstår eller där man använder låga eller annan värme som orsakar brandfara. Heta arbeten är bl.a. gas- och bågsvetsning, bränn- och bågskärning, skivskärning och metallslipning, samt arbeten vid vilka man använder gasbrännare, annan öppen eld eller varmluftspistol. Heta arbeten i samband med tak- och vattenisoleringsarbeten är bl.a. torkning med låga eller het luft av det område som ska isoleras, upphettning av bitumenmassa i en bitumen gryta och fästning av tätskiktisolerering genom upphettning.

Med en fast hetarbetsplats avses ett särskilt område som reserverats för heta arbeten eller en brandsektion som är planerad för utförande av heta arbeten. Den definieras i Finns Finlands gällande skyddsanvisning. Det är alltid tillåtet att utföra heta arbeten på en fast hetarbetsplats, men en sådan plats är väldigt sällsynt i ett egnahemshus eller i en fritidsbostad.

Med en tillfällig hetarbetsplats avses en arbetsplats som inte fyller kraven på en fast hetarbetsplats. På en tillfällig hetarbetsplats får man göra eller låta göra nödvändiga heta arbeten för att bygga, reparera och underhålla en byggnad och i ringa mått i samband med fritidsverksamhet bara när man inte kan utföra dem på en fast hetarbetsplats. Då ska man följa minst följande säkerhetsföreskrifter:

1. Om det i närheten finns brandfarliga konstruktioner, ska de skyddas, våtas eller det brandfarliga materialet avlägsnas. En dammig, oljig eller av annan anledning smutsig arbetsplats och dess omgivning ska rengöras.
2. Man ska se till att det finns minst två handsläckare som motsvarar effektklass 43 A 183 BC (2 st. 12 kg A-BIII-E) på den heta arbetsplatsen. Den andra handsläckaren kan ersättas med två handsläckare av effektklass 27 A 144 BC (2 st. 6 kg A-BIII-E).
3. På en hetarbetsplats för takarbeten ska röjningsutrustning finnas till hands så att man, om en brand uppstår, kan göra ett hål i taket för släckningsarbetet. Utrustningen ska omfatta minst en sticksåg, en yxa och en kofot.
4. Man ska se till att brandbevakning utförs kontinuerligt under hela arbetet och att det fortgår i minst en timme efter arbetets slut.
5. Handsläckningsutrustning ska finnas tillgänglig på den heta arbetsplatsen under hela den tid som heta arbeten utförs och också under efterbevakningen.

En gnista eller värme leder mycket lätt till en eldsvåda via en luftad ytterväggskonstruktion, det översta bjälklaget, mellanbotten och väggkonstruktioner med brännbar fyllning, hålbjälklagskonstruktioner, rörelsefogar, fogar och sprickor i konstruktionerna, genomföringar samt genombultade vägg- och mellanbottenkonstruktioner.

När man låter göra heta arbeten får hetarbetstillstånd utfärdas bara med den förutsättningen att utföraren av heta arbeten har ett giltigt hetarbetscertifikat eller, vid utförandet av heta arbeten på tak, ett giltigt certifikat för hetarbete på tak, med vilket utföraren kan bevisa att han eller hon fått utbildning i säkerhetsfrågor. Dessutom ska man skriftligen komma överens med utföraren av heta arbeten om vem som ansvarar för att minst de skyddsföreskrifter som förutsätts i denna säkerhetsföreskrift följs. Villkoren för hetarbete kan skrivas in i t.ex. entreprenadavtalet.

Det är förbjudet att göra eller låta göra ens tillfälliga heta arbeten i ett garage, under en carport eller ett annat skydd för motorfordon när motorfordonet befinner sig där inne eller i närheten. Om det är nödvändigt att utföra i ringa mått heta arbeten som gäller motorfordon och det inte finns en fast hetarbetsplats att utföra dem på, ska heta arbeten utföras utomhus på minst tio meters avstånd från byggnaden eller konstruktioner av brännbart material.

Det är alltid förbjudet att använda öppen eld och varmluftspistol för upptining av rör.

R20.10.3 Säkerhetsföreskrifter som gäller oljecisterner

En cistern ska vara försedd med en typskylt av vilken bl.a. cisternens ålder framgår.

En oljebehållare som tagits i bruk innan SFS-standarderna om oljebehållare trädde i kraft 1974 ska enligt säkerhetsföreskrifterna tas ur bruk, utom i det fall att det genom besiktning av behållaren eller på ett annat tillförlitligt sätt kan påvisas att behållaren och dess utrustning är funktionsdugliga. Man ska också kunna påvisa i vilket skick cisternen är på utsidan.

Fastighetsägaren bär ansvaret för oljecisternens skick och skicket för den utrustning som hör till cisternen.

- Enligt Handels- och industriministeriets beslut (344/1983) ska underjordiska oljecisterner på viktiga grundvattenområden kontrolleras med bestämda intervaller. Den första besiktningen av sådana cisterner ska göras tio år efter att cisternen tagits i bruk.
- De anvisningar och instruktioner som ingår i kommunens miljöskyddsbestämmelser om underhåll och besiktning av oljecisterner och utrustning ska följas.
- Tidsbestämda besiktningar av oljecisterner får utföras bara av en besiktningsaffär eller -inrättning som Säkerhetsteknikcentralen (TUKES) bedömt vara behörig för uppgiften. Över besiktningen ska ett protokoll uppgöras, av vilket bl.a. oljecisternens typklassificering och dess besiktningsintervall ska framgå.
- Försäkringstagaren eller den försäkrade ska spara besiktningsprotokollet. Anvisningar och instruktioner som ges i protokollet ska följas.
- När en cistern tas ur bruk ska den, oberoende av placering, tömmas på olja och oljigt avfall. Felaktig användning av cisternen ska förhindras.

R21 Omfattande hemförsäkring

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har anslutits till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

R21.1 Skador som ersätts

R21.1.1

Försäkringen ersätter skador som orsakats av en plötslig och oförutsedd händelse.

R21.1.2 Exceptionell översvämning

Försäkringen ersätter också omedelbara och direkta sakskadorna orsakade av en plötslig och oförutsedd händelse till följd av

- översvämning till följd av störtregn
- översvämning i vattendrag
- havsvattenöversvämning
- eller en kombination av olika översvämningstyper, så att vatten trängt in i byggnaden eller dess konstruktioner direkt från markytan eller via jordmånen eller byggnadens fast installerade rörmät.

Med översvämning till följd av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn leder till översvämning av vatten på markytan.

Med översvämning i vattendrag avses att vattenytan i en älv, en sjö, ett dike eller en bäck stiger exceptionellt till följd av en stormvind, exceptionella regn, snösmältning eller is- eller issörpningsdammar.

Med havsvattenöversvämning avses att havsytan stiger exceptionellt till följd av en stormvind, variation i lufttrycket eller strömningar i de danska sunden.

Som översvämningsskada ersätts även skador till följd av isrörelser som orsakats av en exceptionell översvämning i vattendrag och havsvattenöversvämning.

Regn betraktas som exceptionellt när regnmängden är 30 mm per timme eller 75 mm per dygn. Som exceptionell höjning av vatten- eller havsytan betraktas ett vattenstånd som sannolikt förekommer en gång på 50 år eller mer sällan. Som exceptionellt betraktas inte översvämning till följd av bestående höjning av medelvattenytan eller normal variation av vattenytans nivå eller sjögång.

R21.2 Försäkringen ersätter inte

R21.2.1

Skador på lösören till följd av försummat underhåll, tillverknings-, material-, arbets- eller installationsfel eller till följd av fel användning.

R21.2.2

Skador på en byggnad till följd av planerings-, grund-, byggnads-, arbets- och installationsfel, tillverknings- eller materialfel samt av fel användning eller av försummelse av service och underhåll.

R21.2.3

Skador på lösöret eller på själva byggnaden till följd av slitage, rost, frätning, förskämning, svampbildning, murknande, materialtrötthet eller motsvarande fenomen som sker gradvis, om detta inte direkt orsakas av en plötslig och oförutsedd händelse under försäkringens giltighetstid.

R21.2.4

Skador till följd av köld (frost), regn, torka, tjäle, marksättning eller markrörelse.

R21.2.5

Skador på en byggnad till följd av tyngden eller rörelsen av snön eller isen på taket.

R21.2.6

Skador som insekter eller skadedjur har orsakat på försäkringsobjektet på ett sätt eller till följd av ett sätt som hör till dessa djurs naturliga beteende.

R21.2.7

Skador som orsakas av att egendom försvinner, kvarglöms, tappas bort eller förkommer. Skador som beträffande tidpunkt, omständighet och plats inte kan påvisas vara stöld anses ha orsakats av att egendom försvunnit, kvarglömts, borttappats eller förkommit.

R21.2.8

Skador som orsakats av nedfläckning eller -smutsning på vägg-, golv- och takytor eller på innerdörrars ytor.

R21.2.9

Skador som hus- eller sällskapsdjur orsakar på den försäkrade egendomen.

R21.2.10

Skador som orsakas av

- krig, uppror, revolution, strejk eller någon annan liknande orsak
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett.

R21.2.11

Skador som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafikförsäkrings-, elmarknads- eller elsäkerhetslagen eller någon annan speciallag eller en garanti. Med garanti avses alla garantiförbindelser som har ingåtts i anslutning till ett löst föremål, VVSEA-anordningar och -system för byggnader eller i samband med byggande eller renovering av en byggnad.

R21.2.12

Försäkringen ersätter inte skador på idrotts- och hobbyredskap när de används för sitt ändamål. För cyklar gäller begränsningen cykeltävlingar och träningar inför dem.

R21.2.13

Försäkringen ersätter inte skador på en byggnad eller lösören i den till följd av översvämning om byggnaden byggts utan lagstadgat tillstånd eller i strid med det beviljade tillståndet.

R21.3 På försäkringen tillämpas dessutom villkorspunkt R20 i de gemensamma villkoren för byggnader och lösören.

R22 Bashemförsäkring

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har anslutits till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

R22.1 Försäkringsfall som ersätts och tillhörande begränsningar

R22.1.1 Brand eller sot

R22.1.1.1

Försäkringen ersätter skador orsakade av eld som kommit lös och skador orsakade av plötslig och oförutsedd utströmning av sot från en eldstad eller en uppvärmningsanordning.

R22.1.1.2

Försäkringen ersätter inte en skada som har drabbat

- föremål till följd av att de har fattat eld eller skadats genom att de utsatts för värme
- en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel.

R22.1.2 Blixtnedslag eller annat elfenomen

R22.1.2.1

Försäkringen ersätter skador på den försäkrade egendom som drabbats av ett direkt blixtnedslag med mekanisk splittring som följd.

Dessutom ersätter försäkringen skador på byggnadens elledning, kWh-mätare, lindningar i elektriska motorer, kompressorer i kylanordningar, programmaskineri och -kort i tvättmaskiner och på en bostadsfastighets elektriska huvudcentral till följd av ett plötsligt och oförutsett elfenomen.

R22.1.2.2

Skador på andra elanordningar till följd av spänningsväxling eller ett annat elfenomen ersätts inte.

R22.1.3 Explosion

R22.1.3.1

Försäkringen ersätter skador till följd av en explosion.

R22.1.3.2

Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av

- att sprängämnen som tillhör en offentlig inrättning har exploderat
- orsakats av yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete
- drabbat en förbränningsmotor genom explosion i motorn
- uppstått på däck som exploderat.

R22.1.4 Nedfallande luftfarkost eller föremål som lossnat från luftfarkost

Försäkringen ersätter skador till följd av en nedfallande luft- eller rymdfarkost, satellit eller ett föremål som lossnat från dessa.

R22.1.5 Stöld

R22.1.5.1

Försäkringen ersätter skador på lösöre till följd av stöld enligt följande:

- Om någon brutit sig in i en byggnad, ett motorfordon, en husvagn, en båt eller ett tält och orsakat skada på konstruktioner och lås eller trängt sig in genom att använda annat slag av våld eller särskild förslagenhet.
- Om någon brutit sig in i en byggnad, ett motorfordon, en husvagn, en båt eller ett tält med en nyckel som tillgripits i samband med inbrott eller rån.

Dessutom ersätts stöld av försäkrat lösöre som den försäkrade haft med sig.

R22.1.5.2

Försäkringen ersätter inte skador till följd av stöld som drabbat

- egendom som lämnats utomhus, med undantag av cyklar (se punkt R20.10.4)
- värdeföremål, optiska eller elektroniska apparater samt ljud- och bildinspelningar som förvarats i ett motorfordon, en husvagn, en båt eller ett tält.

R22.1.5.3

Försäkringen ersätter inte skador till följd av att egendom försvinner, kvarglöms, tappas bort eller förkommer. Skador som beträffande tidpunkt, omständighet och plats inte kan påvisas vara

stöld anses ha orsakats av att egendom försvunnit, kvarglömts, borttappats eller förkommit.

R22.1.6 Inbrott

Försäkringen ersätter skador som drabbat en byggnad genom inbrott.

R22.1.7 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skador till följd av skadegörelse på

- byggnader och fasta sedvanliga konstruktioner på en gårdsplan
- lösören i samband med inbrott.

R22.1.8 Rån

Försäkringen ersätter skador när egendom stulits eller i samband med stöld skadats genom användning av våld eller hot om våld mot person.

R22.1.9 Läckageskador och VVSEA-anordningar som gått sönder

R22.1.9.1

Utströmning av vätska, ånga eller gas ur ett fast ledningsnät eller en anordning

R22.1.9.1.1

Försäkringen ersätter skador orsakade av plötslig, oförutsedd och direkt utströmning av vätska, ånga eller gas ur

- byggnadens egna fasta vatten-, avlopps- eller värmeledningsnät, ång-, gas- eller oljeledningar
- byggnadens invändiga regnvattenledningar
- byggnadens egna fasta bruksanordningar belägna i gemensamma lokaler
- en tvättmaskin i hushållsanvändning som anslutits till ledningsnätet med en godkänd slanganslutning och avstängningsventil
- ett akvarium
- ett kylskåp eller en frys på grund av strömavbrott eller ett fel som uppstått i dem.

R22.1.9.1.2

Utöver en direkt sakskada ersätter försäkringen av läckagereparation föranledda kostnader för uppbrytning och igenläggning av den försäkrade byggnadens konstruktioner samt kostnader för grävning och fyllning av jord, om vätska som strömmat ut ur ledningsnätet skadat den försäkrade byggnaden.

R22.1.9.1.3

Försäkringen ersätter inte

- skador på en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel
- skador som orsakas av takrännor, byggnadens yttre stuprör eller regnvattenavlopp
- skador till följd av regn- eller smältvatten som strömmat ut någon annanstans ifrån, om det inte är fråga om en sådan översvämningsskada som avses i villkorspunkt R22.1.11

- skador till följd av att en avloppsbrunn eller -ledning svämmar över till följd av störtregn, snösmältning eller översvämning, om det inte är fråga om en sådan översvämningsskada som avses i villkorspunkt R22.1.1.1
- skador till följd av en skada eller ett stopp i en kommunal eller en annan allmän vatten- eller avloppsledning
- skador som beror på röta, svampbildning eller lukt till följd av fukt
- kostnader för reparation och förnyande av ledningsnät och bruksanordningar
- vätska, ånga eller gas som läckt till spillo
- skador som beror på kondensvatten
- skador på livsmedel i ett kylskåp eller en frys som drabbats av vätska som strömmat ut ur dem.

R22.1.9.2 VVSEA-anordningar går sönder

Försäkringen ersätter VVSEA-anordningar, elledning och kablar i en byggnad, vilka gått sönder till följd av en plötslig och oförutsedd händelse samt skador på rörsystem och rörkanaler fram till en kommunal eller annan allmän anslutning upp till 5 100 euro.

R22.1.10 Storm eller hagel

R22.1.10.1

Försäkringen ersätter skador som har uppkommit när storm eller hagel skadat en byggnad eller en byggnad och lösören i den.

För en skada på en utvändig väggbeklädnad eller ett fönster, en dörr, en antennenanordning eller på fasta sedvanliga konstruktioner på gårdsplanen betalas ersättning ut bara om skadan orsakats av ett omkullblåst träd eller av ett annat föremål som ryckts lös av stormen.

Med storm avses stormvind när Meteorologiska institutet uppmätt vindbyarnas hastighet till minst 21 m/s.

R22.1.10.2 Försäkringen ersätter inte

skador orsakade av sjögång, isens eller snöns tyngd och rörelse stormskador på bryggan.

R22.1.11 Exceptionell översvämning

R22.1.11.1

Försäkringen ersätter också omedelbara och direkta sakskadorna orsakade av en plötslig och oförutsedd händelse till följd av

- översvämning till följd av störtregn
- översvämning i vattendrag
- havsvattenöversvämning
- eller en kombination av olika översvämningstyper, så att vatten trängt in i byggnaden eller dess konstruktioner direkt från markytan eller via jordmånen eller byggnadens fast installerade rörnät.

Med översvämning till följd av störtregn avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn leder till översvämning av vatten på markytan.

Med översvämning i vattendrag avses att vattenytan i en älv, en sjö, ett dike eller en bäck stiger exceptionellt till följd av en stormvind, exceptionella regn, snösmältning eller is- eller issörpningsdammar.

Med havsvattenöversvämning avses att havsytan stiger exceptionellt till följd av en stormvind, variation i lufttrycket eller strömningar i de danska sunden.

Som översvämningsskada ersätts även skador till följd av isrörelser som orsakats av en exceptionell översvämning i vattendrag och havsvattenöversvämning.

Regn betraktas som exceptionellt när regnmängden är 30 mm per timme eller 75 mm per dygn. Som exceptionell höjning av vatten- eller havsytan betraktas ett vattenstånd som sannolikt förekommer en gång på 50 år eller mer sällan.

Som exceptionellt betraktas inte översvämning till följd av bestående höjning av medelvattenytan eller normal variation av vattenytans nivå eller sjögång.

R22.1.11.2

Försäkringen ersätter inte skador på en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel.

Försäkringen ersätter inte skador på en byggnad eller lösören i den om byggnaden byggts utan lagstadgat tillstånd eller i strid med det beviljade tillståndet.

R22.1.12 Vilt djur som trängt in i en bostadslägenhet

Försäkringen ersätter skador på en byggnad och lösören orsakade av att ett vilt djur trängt sig in i en bostadslägenhet.

Försäkringen ersätter inte skador orsakade av insekter, gnagare eller skadedjur.

R22.1.13 Trafikolycka eller grundstötning

Försäkringen ersätter skador på lösören till följd av en trafikolycka där ett motorfordon har varit delaktigt eller till följd av grundstötning till den del ersättning inte betalas ut från någon annan försäkring.

R22.1.14 Tilläggsskador i samband med vissa försäkringsfall

Försäkringen ersätter skador till följd av att försäkringsobjektet har försvunnit, stulits eller skadats i samband med ersättningsbara skadefall som anges i ovannämnda punkter R22.1.1–R22.1.4.

Försäkringen ersätter skador på försäkringsobjekt till följd av köld eller hetta, regn eller en annan liknande orsak som berott på de ersättningsbara skadefall som anges i ovannämnda punkter R22.1.1 och R22.1.3–R22.1.12, om skadan varit en direkt och oundviklig följd av det angivna skadefallet.

R22.1.15 Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av

- krig, uppror, revolution, strejk eller någon annan liknande orsak
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett.

Försäkringen ersätter inte heller skador som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafik-, elmarknads-, elsäkerhetslagen eller en garanti. Med garanti avses alla garantiförbindelser som har ingåtts i anslutning till ett löst föremål, VVSEA-anordningar och -system för byggnader eller i samband med byggande eller renovering av en byggnad.

R23 Brandförsäkring

Dessa försäkringsvillkor tillämpas om försäkringen har anslutits till försäkringsavtalet och anges i försäkringsbrevet.

R23.1 Försäkringsfall som ersätts och tillhörande begränsningar

R23.1.1 Brand eller sot

R23.1.1.1

Försäkringen ersätter skador orsakade av eld som kommit lös och skador orsakade av plötslig och oförutsedd utströmning av sot från en eldstad eller en uppvärmningsanordning.

R23.1.1.2

Försäkringen ersätter inte skador på ett föremål till följd av att det fattat eld eller utsatts för värme.

Skador på en elanordning ersätts inte om branden berott på elfenomen i anordningen.

Försäkringen ersätter inte heller skador på en byggnad till följd av planerings-, grund- eller byggnadsfel.

R23.1.2 Blixtnedslag eller annat elfenomen

R23.1.2.1

Försäkringen ersätter skador på den försäkrade egendom som drabbats av ett direkt blixtnedslag med mekanisk splittring som följd.

Dessutom ersätter försäkringen skador på elledningar som anslutits till bygganden, kWh-mätare och på en bostadsfastighets elektriska huvudcentral till följd av ett plötsligt och oförutsett elfenomen.

R23.1.2.2

Skador på andra elanordningar till följd av spänningsväxling eller ett annat elfenomen ersätts inte.

R23.1.3 Explosion

R23.1.3.1

Försäkringen ersätter skador till följd av en explosion.

Med en explosionsskada avses en plötslig mekanisk skada till följd av övertryck av gas eller ånga.

R23.1.3.2

Som ersättningsbar explosionsskada betraktas inte

- skador orsakade av att ett rör som är anslutet till en ångpanna exploderat, lossnat, brustit eller spruckit
- skador orsakade av centrifugalkraft, inre spänning, lossnad tätning eller hydrauliskt tryck
- en explosion i en förbränningsmotor
- däckexplosion.

R23.1.3.3

Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av

- att sprängämnen som tillhör en offentlig inrättning har exploderat
- ett yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete.

R23.1.3.4 Sprinklerläckage

Försäkringen ersätter skador orsakade av plötslig utströmning av vatten ur en sprinkleranläggning som byggts i enlighet med sprinklerföreskrifterna.

R23.1.3.5 Nedfallande luftfarkost eller föremål som lossnat från luftfarkost

Försäkringen ersätter skador till följd av en nedfallande luft- eller rymdfarkost, satellit eller ett föremål som lossnat från dessa.

R23.1.3.6 Tilläggsskador i samband med vissa försäkringsfall

Försäkringen ersätter skador orsakade av att försäkringsobjektet försvunnit, stulits eller skadats samtidigt med ett ersättningsbart försäkringsfall som anges ovan i punkterna R23.1.1–R23.1.5.

Försäkringen ersätter skador på försäkringsobjektet till följd av köld eller hetta, regn eller en annan liknande orsak som beror på ettersättningsbara försäkringsfall som anges i punkterna R23.1.1–R23.1.5, om skadorna varit en direkt och oundviklig följd av det angivna försäkringsfallet.

R23.1.3.7

Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av

- krig, uppror, revolution, strejk eller någon annan liknande orsak
- en sådan atomskada som avses i atomansvarighetslagen, oberoende av var atomskadan skett.

Försäkringen ersätter inte heller skador som ersätts med stöd av konsumentskydds-, produktansvars-, trafik-, elmarknads-, elsäkerhetslagen eller en garanti. Med garanti avses alla garantiförbindelser som har ingåtts i anslutning till ett löst föremål, VVSEA-anordningar och -system för byggnader eller i samband med byggande eller renovering av en byggnad.

R23.2 På försäkringen tillämpas dessutom villkorspunkt R20 i de gemensamma villkoren för byggnader och lösören.

R400 Ansvarförsäkring för privatperson

Ansvarförsäkringen för privatperson ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

R400.1 Försäkringens syfte

Syftet med ansvarförsäkringen för privatperson är att enligt dessa villkor ersätta de person- och saksador som anges i punkt R400.4 samt övriga kostnader som särskilt anges i dessa villkor.

R400.2 Försäkrade

I ansvarsförsäkringen för privatperson är de försäkrade

- de personer som hör till den försäkrade gruppen.
- en namngiven person
- en namngiven person och familjemedlemmar som stadigvarande bor i samma hushåll med honom eller henne.

Som den försäkrades stadigvarande bosättningsort anses den adress som anges i befolkningsregistermyndighetens register.

R400.3 Försäkringens giltighet

Försäkringen gäller i Finland.

Försäkringen gäller inte under resor i samband med arbete, tjänst eller företagareverksamhet.

R400.4 Försäkringsfall som ersätts och tillhörande begränsningar

R400.4.1 Skador som ersätts

R400.4.1.1

Försäkringen ersätter person- och sakskador som i egenskap av privatperson vållats en annan och som konstateras inom försäkringens giltighetsområde under försäkringsperioden och för vilka den försäkrade enligt gällande lag är ersättningskyldig.

R400.4.1.2

Skador orsakade av ett barn som vid skadetidpunkten inte enligt sin ålder ska anses ersättningskyldigt ersätts i den utsträckning som om de orsakats av ett barn som uppnått lägsta ålder för ersättningskyldighet.

Med avvikelse från punkt R7.1 i de allmänna avtalsvillkoren ersätter försäkringen också skador som med avsikt orsakats av ett försäkrat barn under 12 år.

Denna bestämmelse gäller inte skador för vilka någon annan är ersättningskyldig och inte heller skador som drabbat den person i vars vård barnet är vid skadetidpunkten.

R400.4.1.3

Försäkringen ersätter också personskador som en sällskapshund orsakar genom bitning och skador som hunden orsakar genom omedelbar kollision med ett motorfordon, när detta inträffar oberoende av den försäkrades vållande och hunden ägs av den försäkrade eller någon annan person som bor i samma hushåll som den försäkrade.

Denna utvidgning gäller inte

- skador som hundens skötare eller innehavare eller någon annan än den försäkrade är ersättningskyldig för
- trafikskador eller andra skador som orsakas av väjning för hunden.

R400.4.2 Begränsningar

R400.4.2.1 Skada som drabbat den försäkrade själv

Försäkringen ersätter inte skador som drabbat

- den försäkrade själv eller en annan försäkrad

- den försäkrades arbetstagare eller en person som jämställs med honom eller henne till den del denna är berättigad att få ersättning från den obligatoriska försäkringen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

R400.4.2.2 Egendom som står till den försäkrades förfogande

Försäkringen ersätter inte skador på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan innehar eller innehade, hade lånat eller annars utnyttjade.

Försäkringen omfattar emellertid ersättningskyldighet som uppstår för den försäkrade för en skada som plötsligt drabbar konstruktioner eller apparaturer som hör till en hyres- eller aktielägenhet som den försäkrade och dennas familj använder som bostad eller som logi under en resa. Detta gäller dock inte egna hemshus eller någon annan motsvarande fastighet i bostadsbruk.

Försäkringen ersätter dock inte skador på egendom för vilken den försäkrade, i egenskap av ägare av aktier som ger besittningsrätt till en lägenhet, enligt lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) har underhållsansvar, och inte heller skador som beror på vanvård av lägenheten eller slitage, repning, stötar, nedsmutsning eller andra liknande händelser som bara drabbat bostadens inre ytor.

R400.4.2.3 Egendom som innehåses för behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skador på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennas räkning vid tidpunkten för den handling eller försummelse som orsakade skadan

- har eller hade åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla
- har eller hade åtagit sig att förvara
- var skyldig att skydda inom ramen för skyddsplikt och skyldighet till skadeprevention med beaktande av karaktären av den försäkrades verksamhet eller av den arbetsprestation som orsakat skadan och dess närmaste påverkningsområde
- eller som den försäkrade på annat sätt har eller hade åtagit sig att sköta.

R400.4.2.4 Ägande och innehav av fastighet

Försäkringen ersätter inte skador som orsakats av ägande, innehav eller underhåll av en sådan fastighet som inte till största delen är i den försäkrades bostadsbruk.

R400.4.2.5 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skador till den del ersättningsansvaret grundar sig på ett löfte, ett avtal, en garanti eller en annan förbindelse, om ersättningsansvaret i fråga inte skulle gälla utan denna förbindelse.

R400.4.2.6 Skada på rörnät eller kablar

Försäkringen ersätter inte skador som i samband med byggarbete eller renovering drabbar rörnät eller kablar, om den försäkrade inte skaffat och använt som arbetsinstruktion kabel- och rörnätsskator för fastigheten eller ett annat område som är föremål för byggarbetet eller renoveringen.

R400.4.2.7 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skador som beror på en sådan trafikskada som avses i trafikförsäkringslagen (460/2016), oberoende av var trafikskadan inträffat.

Försäkringen ersätter dock skador som i Finland under lastning eller lossning eller en annan arbetsprestation som den försäkrades ersättningsansvar grundar sig på drabbat ett annat motorfordon som deltagit i denna verksamhet.

R400.4.2.8 Användning av vatten- eller luftfarkost

Försäkringen ersätter inte skador som drabbat

- användning av båt eller fartyg som den försäkrade äger (be- gränsningen gäller dock inte användning av båt med en motor på högst 5 hästkrafter eller roddbåt utan motor)
- att en luftfarkost används för luftfart när den försäkrade är ersättningskyldig på grund av att denna äger, innehar eller använder luftfarkosten, utför en uppgift i luftfarkosten eller är arbetsgivare till personer som utför uppgifter i luftfarkosten.

R400.4.2.9 Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skador som drabbat

- att vatten, luft eller jordmån förorenats
- buller, skakning, strålning, drag, värme eller lukt
- en annan motsvarande störning.

Försäkringen ersätter dock plötsliga skador till följd av ett slumpmässigt eller enstaka fel eller en slumpmässig eller enstaka försummelse, eller till följd av ett fel eller en brist som uppstått plötsligt och oväntat på en byggnad, en anläggning eller en anordning och som den försäkrades ersättningsansvar grundar sig på. Dessutom förutsätts att också uppkomsten av skadan har inträffat plötsligt, oförutsett och snabbt som en följd av en sådan orsak som uppfyller ovan angivna förutsättningar och inte grundar sig på en långsam, gradvis inverkan, fortlöpande handling eller försummelse eller på någon annan form av upprepade händelser.

Försäkringen ersätter inte sådana kostnader som avses i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning för miljöskador (737/1994) och som uppstått för myndigheter till följd av åtgärder som har vidtagits i syfte att avvärja risken för eller verkningarna av störningar som avses i 1 § i lagen i fråga eller för att återställa den förorenade miljön i sitt tidigare skick.

R400.4.2.10 Fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skador som drabbat

- fukt
- regnvatten
- smältvatten
- översvämning.

Försäkringen ersätter emellertid plötsliga skador som beror på ett tillfälligt eller enstaka fel eller en tillfällig eller enstaka försummelse eller av ett fel eller en brist som plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av en orsak som ger upphov till den försäkrades ersättningskyldighet. Dessutom förutsätts att också uppkomsten av skadan har inträffat plötsligt, oförutsett och snabbt som en följd av en sådan orsak som uppfyller ovan angivna förutsättningar och inte grundar sig på en långsam, gradvis inverkan, fortlöpande handling eller försummelse eller på någon annan form av upprepade händelser.

R400.4.2.11 Avledning av vatten till golvbrunn

Försäkringen ersätter inte skador som orsakats av att dusch- eller badvatten förhindrats att rinna ner i golvbrunnen.

R400.4.2.12 Grundvattenstånd

Försäkringen ersätter inte skador som orsakats av förändrat grundvattenstånd.

R400.4.2.13 Brytnings- och sprängningsarbete

Försäkringen ersätter inte skador som orsakats av brytnings- eller sprängningsarbete som utförts med främmande arbetskraft eller för någon annan och inte heller jordsänkning eller jordras som följd av detta.

R400.4.2.14 Förvävs- och näringsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skador som den försäkrade orsakar i någon annans tjänst eller vid utövande av ett självständigt yrke, en närings- eller förvävsverksamhet eller i arbetsuppgifter som hänför sig till lantbruk.

R400.4.2.15 Misshandel, slagsmål eller annat brott

Försäkringen ersätter inte skador som uppstår i samband med misshandel, slagsmål eller ett annat uppsåtligt brott.

Försäkringen ersätter inte skador till följd av odling av narkotiska växter eller annan tillverkning av narkotika.

R400.4.2.16 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skador som beror på ett fel, en felaktighet eller en annan grund för ersättningsansvar som den försäkrade var eller borde ha varit medveten om när försäkringen trädde i kraft.

R400.4.2.17 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller en annan liknande påföljd.

R400.4.2.18 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skador till den del de ersätts från en annan ansvarsförsäkring som den försäkrade tecknat.

R400.5 Utredning av skada

R400.5.1 Den försäkrades skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att ge Fennia tillfälle att beräkna skadebeloppet samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

R400.5.2 Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- till Fennia framlägga uppgifter och handlingar som är av betydelse för utredningen av skadan
- skaffa eller framställa nödvändiga redogörelser och undersökningar som den försäkrade till en skäligen kostnad har tillgång till.

Om ett ersättningsbart försäkringsfall leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart meddela Fennia detta.

R400.5.3 Försäkringsgivarens skyldigheter

Fennia reder ut om den försäkrade är skadeståndsskyldig för det anmälda försäkringsfall som omfattas av försäkringen och förhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, överenskommer om den eller godkänner kravet, är detta inte bindande för Fennia om ersättningsbeloppet och ersättningsgrunden är uppenbart oriktiga.

Om Fennia meddelat försäkringstagaren att bolaget är redo att inom försäkringsbeloppets gränser avtala med den skadelidande om ersättning för hans eller hennes skador, och den försäkrade inte ger sitt samtycke till det, är Fennia inte skyldigt att betala ett större skadestånd och inte heller att ersätta kostnader som uppkommit efter det eller att reda ut ärendet ytterligare.

Om den försäkrade inte meddelar Fennia om rättegången på förhand, är Fennia inte skyldigt att ersätta rättegångskostnader.

R400.6 Ersättningsbestämmelser

R400.6.1 Försäkringsbelopp

Högsta gräns för Fennias ersättningskyldighet vid varje försäkringsfall är det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Skador föranledda av samma handling eller omständighet betraktas som ett och samma försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

R400.6.2 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för att reda ut skadan, dock inte sådana utredningskostnader som den försäkrade enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller sådana kostnader som inte separat avtalats med Fennia.

Kommer frågan om ersättning av ett försäkringsfall som omfattas av försäkringen upp till behandling i rätten, sköter Fennia rättegången och betalar de rättegångskostnader som föranleds av detta.

Om rättegången också behandlar andra ärenden, ersätts kostnaderna bara för den del av ersättningskravet som omfattas av försäkringen.

R400.6.3 Självrisk

I varje försäkringsfall står den försäkrade för den självriskandel av skadebeloppet som anges i försäkringsbrevet.

R400.6.4 Solidariskt ansvar

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen bara den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel han eller hon eventuellt haft av försäkringsfallet. Framgår inget annat av tidigare nämnda orsaker, ersätter försäkringen högst den försäkrades andel enligt huvudtal av hela skadan.

R400.6.5 Kostnader för att avvärja hotande skaderisk

Den försäkrade ska vid ett omedelbart hotande eller inträffat försäkringsfall se till att avvärja eller begränsa skadan (se punkt R6.2 i de allmänna avtalsvillkoren). Denna skyldighet gäller bara sådana åtgärder som avvärjer en omedelbart hotande ansvarsskada som drabbar någon annan, men inte åtgärder efter skadan, om sådana inte separat avtalas med Fennia. Försäkringen ersätter kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder.

Om den försäkrade orsakar en miljöskada som drabbar hans eller hennes egen egendom, som t.ex. egen jordmån, ska utöver det ovannämnda även följande tillämpas: Skador på egen mark, eget vatten eller någon annan egendom ersätts inte.

Kostnader för avvärjning av en skada ersätts bara i situationer när en omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. om miljöförstörande ämnen kommer via grundvattnet eller jordmånen från det egna området till omkringliggande områden.

Ersättningsbara åtgärder är bara sådana nödvändiga åtgärder genom vilka ett omedelbart hot om en skada på en annans egendom, som skulle ersättas från försäkringen, kan avvärijas.

När en miljöskada har inträffat kan det vara nödvändigt att vidta mera omfattande åtgärder, än sådana som omedelbart avvärjer faran, för att slutföra ärendet. Sådana åtgärder kan t.ex. vara transport av förorenade jordmassor, förstöring och neutralisering av miljöfarligt avfall som uppstått. Kostnader som uppstått för dessa åtgärder ersätts inte från ansvarsförsäkringen som kostnader för avvärjning ens om det är fråga om åtgärder i enlighet med tvingande myndighetsbestämmelser.

R400.6.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

R500 Rättsskyddsförsäkring för privatperson

Rättsskyddsförsäkringen för privatperson ingår i försäkringsavtalet om detta överenskommit och anges i försäkringsbrevet.

R500.1 Försäkringens syfte

Rättsskyddsförsäkringen för privatperson gäller den försäkrade i ärenden som har anknytning till privatlivet. Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som uppstått till följd av anlåtande av juristhjälp i tviste- och brottmål och ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt R500.4.

R500.2 Försäkrade

I rättsskyddsförsäkringen för privatperson är de försäkrade

- de personer som hör till den försäkrade gruppen.
- en namngiven person
- en namngiven person och familjemedlemmar som stadigvarande bor i samma hushåll med honom eller henne.
- övriga personer som stadigvarande bor i samma hushåll med honom eller henne. Som den försäkrades stadigvarande bosättningsort anses den adress som anges i befolkningsregisterns register.

R500.3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som direkt kan inledas vid en tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. regionförvaltningsverket, förvaltningsdomstolen, Försäkringsdomstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller Europeiska unionens domstol eller tribunal.

R500.4 Försäkringsfall som ersätts

R500.4.1 Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomst av en tvist (en tvist har uppkommit när ett krav som specificerats till sin grund eller sitt belopp uttryckligen bestridits i fråga om grunden eller beloppet)

i brottmål

- när ärendet inleds vid domstol och när den försäkrade är målsägande
- när den målsägande väcker åtal mot den försäkrade eller fullföljer åtalet, när den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller när han eller hon lagt ned det. Ett åtal har väckts när målsägandens stämningsansökan har anlänt till tingsrättens kansli. Ett åtal har fullföljts när den målsägande skriftligen har meddelat domstolen om utförandet av åtalet efter att den allmänna åklagaren har lagt ned åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffar under försäkringens giltighetstid. Om denna försäkring emellertid vid tidpunkten för försäkringsfallet varit giltig mindre än två år, ska också de omständigheter som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha uppstått under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas, med beaktande av eventuella begränsningar som anges i försäkringsbrevet, den tid som denna försäkring antingen ensam eller i följd tillsammans med andra avslutade rättsskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet varit giltig för den försäkrades del. Om flera rättsskyddsförsäkringar gäller när försäkringsfallet inträffar, räknas emellertid enbart denna försäkring till försäkringens giltighetstid.

R500.4.2 Ett och samma försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall när

- två eller flera försäkrade som omfattas av denna försäkring står på samma sida i ett tvistemål, ett brottmål eller ett ansökningsärende
- en försäkrade har flera tvistemål, brottmål eller ansökningsärenden som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

R500.5 Begränsningar som gäller försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som uppstår för den försäkrade i ärenden

1. där bestridandet av kravet inte kan påvisas

2. som har samband med den försäkrades eller med honom eller henne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i ett kommersiellt företag eller medlemskap i ett sådant företags administrativa organ eller med en annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
3. som har samband med placeringsverksamhet eller en enskild placering, vars värde översteg 100 000 euro då tvisten uppkom eller placeringen gjordes
4. som har samband med en borgen, en pant eller en annan utfästelse för skuld eller förbindelse som någon annan ingått för sin närings- eller förvärvsverksamhet
5. som har samband med lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
6. som har samband med en annan fastighet, del av en fastighet, byggnad, aktie- eller hyreslägenhet än den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad som är i den försäkrades eget bruk (begränsningen i denna punkt tillämpas inte om den försäkrade bara äger eller innehar en annan bostad som den försäkrade inte använder som stadigvarande bostad eller fritidsbostad)
7. som är av ringa betydelse för den försäkrade
8. där de försäkrade i denna försäkring är motparter
9. som har samband med ett tillgodohavande eller en fordran som överförs på den försäkrade, om inte två år gått av överföringen när tvisten uppstår
10. som gäller ett åtal som den allmänna åklagaren väckt mot den försäkrade eller, när ett sådant åtal har väckts, ett privaträttsligt krav som den målsägande riktat mot den försäkrade som är åtalad
11. som gäller ett privaträttsligt krav som riktats mot den försäkrade och som grundar sig på en sådan gärning för vilken den försäkrade dömts till straff eller beviljats åtaleftergift eller inte dömts till straff med stöd av specialbestämmelser
12. som gäller besöksförbud
13. som gäller vinning av ett brott som döms förverkad till staten
14. som gäller äktenskapsskillnad eller upplösande av ett registrerat partnerskap eller förmögenhetstvister eller andra krav som ansluter sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv eller avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av ett registrerat eller oregistrerat partnerskap
15. som har samband med omvårdnad eller försörjning av barn, umgängesrätt med barn, skolbidrag till barn eller barns boende
16. där det är fråga om att utse en intressebevakare, god man, skiftesman eller boutredningsman
17. som har samband med konkurs
18. som har samband med utsökning, verkställighetstvister som avses i utsökningsbalken eller verkställighet i anslutning till utsökning
19. som har samband med ett förfarande enligt lagarna om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999)
20. där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättsskyddsförsäkring

21. som behandlas som grupptalan
22. som gäller skadeståndskrav mot den försäkrade, om ansvarsförsäkringen täcker skadeståndsrisk
23. där den försäkrades kostnader ersätts från rättskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen. (Sådana kostnader ersätts inte heller för den del som överskrider försäkringsbeloppet för rättskyddsförsäkringen i anslutning till bilförsäkringen.)

R500.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

R500.6.1

Om den försäkrade vill använda försäkringen, ska detta skriftligen meddelas Fennia på förhand. Fennia meddelar då ett skriftligt ersättningsbeslut till den försäkrade.

R500.6.2

Den försäkrade ska som sitt ombud använda en advokat eller annan jurist som avlagt högre högskoleexamen i juridik.

Om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ett ombud eller anlitar någon annan än en person som uppfyller de ovannämnda förutsättningarna som sitt ombud, utbetalas inte ersättning från försäkringen.

R500.6.3

Den försäkrade ska i ärenden som framskridit till huvudförhandling i en tingsrätt kräva full ersättning av motparten för sina advokat- och rättegångskostnader.

Om den försäkrade underlåter att kräva ersättning av motparten eller avstår från kravet, kan ersättningen från försäkringen sänkas eller förvägras enligt lagen om försäkringsavtal. Vid medlingsförfarande i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar (domstolsmedling) behöver ett ersättningsanspråk dock inte framläggas för kostnader som uppstått i medlingsförfarandet i det ärende som behandlas.

R500.6.4

Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Fennia medge kostnadsbeloppet för skötsel av ärendet.

Den ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader är inte bindande för Fennia vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäligen.

R500.7 Ersättningsbestämmelser

R500.7.1 Försäkringsbelopp

I tvistemål där den försäkrade framställer yrkande och värdet på den omtvistade förmånen kan fastställas i pengar ersätts från försäkringen, inom ramen för det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, högst det tvåfaldiga beloppet för den omtvistade förmånen. Om en periodiskt återkommande betalning är föremål för tvisten, ersätts högst det tiofaldiga beloppet för den omtvistade engångsbetalningen. När förmånsbeloppet beräknas tar man inte hänsyn till räntekostnader eller advokat- och rätte-

gångskostnader. I samtliga ärenden är det kostnadsbelopp som ersätts dock högst så stort som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

R500.7.2 Självrisk

Självrisken som anges i försäkringsbrevet dras av från de kostnader som ersätts.

R500.7.3 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som uppstår för den försäkrade till följd av försäkringsfallet enligt följande.

R500.7.3.1 I tvistemål och ansökningsärende

Den försäkrades kostnader för anlitan av ombud och för bevisföring. Om förutsättningen för att ärendet kan tas upp till prövning i domstol är en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att ärendet kan inledas i tingsrätten.

Om ärendet har behandlats genom förlikning i domstol, ersätter försäkringen också arvoden för förlikningsmannens eventuella biträde och den del av kostnaderna som enligt parternas huvudtal utgör den försäkrades andel.

R500.7.3.2 Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller medling

Den försäkrades kostnader för anlitan av ombud och för bevisföring.

Skiljemannens eller medlarens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

R500.7.3.3 I brottmål

R500.7.3.3.1 Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitan av ett ombud och för bevisföring till den del det vid rättegången varit fråga om den försäkrades andra privaträttsliga krav till följd av brott än rättegångskostnader.

R500.7.3.3.2 Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitan av ett ombud och för bevisföring, om det är fråga om ett åtal som den målsägande väckt mot den försäkrade när den allmänna åklagaren har beslutat om åtal eftergift eller lagt ned åtalet.

R500.7.3.4 Sökande av ändring hos Högsta domstolen

Om sökande av ändring hos Högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring bara i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts bara om Högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av domen eller återställt försutten fatalitetid.

R500.7.3.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om i väsentlig grad annat än den försäkrades eget intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med sådana personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen bara den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

R500.7.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättning

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen fastställs enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål.

Om domstolen, till följd av parternas medgivande eller någon annan orsak, inte har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader i sitt beslut, eller om ärendet har avgjorts enligt ett medgivande eller genom medling, fastställs kostnaderna som ska ersättas också med beaktande av de kostnader som i allmänhet utdömts eller betalats i liknande fall. Av kostnaderna ersätts dock högst det belopp som domstolen dömt den försäkrades motpart att betala, utom när domstolen på grunder som framgår av domslutet uttryckligen har ansett att den försäkrade helt eller delvis själv ska stå för sina kostnader.

För anlåtande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid fastställande av vad som är skäliga arvoden och kostnader beaktas värdet på den omtvistade förmånen, ärendets svårighetsgrad och omfattning samt det utförda arbetets mängd och art. Kostnader ersätts dock högst till det belopp som den försäkrade har krävt som kostnadsersättning av motparten.

R500.7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

1. motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts eller förbundit sig att betala. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade har dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader om
 - den försäkrade vid rättegången biträts av konsumentombudsmannen eller hans eller hennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktigt med tanke på tillämpningen av lagstiftning och konsumenternas allmänna intresse
 - den försäkrades motpart huvudsakligen underlåtit att följa det beslut i ärendet som fattats av Konsumenttvistenämnden, Försäkringsnämnden eller ett annat motsvarande organ och som till tvistens centrala delar gynnar den försäkrade
2. kostnader för verkställande av dom eller beslut
3. den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller genom den försäkrades eget förfarande som orsakar kostnadshöjning eller onödiga kostnader
4. kostnader för införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlåtande
5. kostnader som uppstår till följd av en polisanmälan eller en begäran om undersökning eller av en förundersökning i brottmål
6. kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent

7. kostnader som den försäkrade eller hans eller hennes ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte följa domstolens förordnanden eller genom att lägga fram ett påstående som de har vetat eller borde ha vetat är obefogat, eller kostnader som de i övrigt genom att förlänga rättegången uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat
8. kostnader för en rättegång, som den försäkrade eller hans eller hennes ombud inlett utan att motparten givit anledning till det, eller i övrigt uppsåtligt eller av oaktsamhet föranlett en onödig rättegång
9. arvoden och kostnader för en skiljeman eller medlare
10. kostnader för ansökan om offentlig rättshjälp.

R500.7.6. Övriga ersättningsbestämmelser

R500.7.6.1

Fennia betalar ut ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens beslut vunnit laga kraft eller förlikning nåtts, om inte annat överenskommits med Fennia.

R500.7.6.2

Som minskning av Fennias ersättningskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida denna ersättning har kunnat inkasseras av den betalningsskyldiga. Vad som här sagts om den försäkrades motpart tillämpas också på staten om den är skyldig att ersätta den vinnande partens rättegångskostnader efter att käromålet förkastats.

R500.7.6.3

Om motparten eller staten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade utbetala kostnadsersättning, som vid utbetalning av ersättning med stöd av försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att innan ersättningen utbetalats överföra sin rätt till kostnadsersättning på Fennia upp till det ersättningsbelopp som utbetalas med stöd av försäkringen.

Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av sina kostnader på grund av att kostnaderna överstiger det högsta ersättningsbelopp som anges i punkt R500.7.1, är den försäkrade skyldig att till Fennia överföra den del av motpartens eller statens kostnadsersättning som överskrider den del som den försäkrade själv betalat.

Om en kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats ut till den försäkrade, eller om han eller hon på annat sätt fått räkna den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till Fennia upp till det ersättningsbelopp som betalas ut från försäkringen.

R500.7.7 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av eller som återbäring få den skatt som ingår i räkningen för advokatuppdrag eller rättegångskostnader, dras den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna av från ersättningen.

